

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Financování neziskových organizací

The Financing of the Non-profit Organisations

Student: Bc. Petra Funioková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.

Ostrava 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Petra Funioková**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Téma: **Financování neziskových organizací**
The Financing of the Non-profit Organisations

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Právní úprava vybraných neziskových organizací
  3. Financování neziskových organizací
  4. Financování občanského sdružení a obecně prospěšné společnosti
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

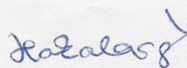
Seznam doporučené odborné literatury:

BORLOVÁ, I.; KOČÍ, P. a kol. *Nevýdělečné organizace 2010*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 294 s. ISBN 978-80-7357-532-8.
BOUKAL, P.; VÁVROVÁ, H. a kol. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. 89 s. ISBN 978-80-245-1293-8.
DVOŘÁK, T. *Obecně prospěšná společnost*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 80 s. ISBN 978-80-7357-450-5.

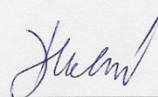
Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010
Datum odevzdání: 29.04.2011

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 a 2, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 26. 4. 2011

.....
Petra Funioková

Poděkování

Chtěla bych tímto poděkovat vedoucí mé diplomové práce, paní Ing. Šárce Kryškové, Ph.D. za cenné rady a připomínky, ochotu a čas obětovaný této práci.

Další poděkování patří Mgr. Martinovi Štefkovi, Anně Siederové a Vítězslavu Růžičkovi za poskytnuté informace a materiály.

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Právní úprava vybraných neziskových organizací	3
2.1 Charakteristika neziskového sektoru	5
2.2 Neziskový sektor v České republice.....	6
2.3 Neziskové organizace a její základní charakteristiky	6
2.4 Dělení neziskových organizací z pohledu účetnictví	8
2.4.1 Občanská sdružení.....	9
2.4.1.1 Založení a vznik občanských sdružení	9
2.4.1.2 Zánik občanských sdružení	10
2.4.2 Obecně prospěšné společnosti.....	11
2.4.2.1 Založení a vznik obecně prospěšných společností.....	11
2.4.2.2 Orgány obecně prospěšných společností	12
2.4.2.3 Hospodaření obecně prospěšných společností	15
2.4.2.4 Zánik obecně prospěšných společností	15
2.4.3 Politické strany a politická hnutí	16
2.4.4 Círky a náboženské společnosti.....	17
2.4.5 Zájmová sdružení právnických osob	17
2.4.6 Nadace a nadační fondy	18
2.4.7 Společenství vlastníků jednotek	18
2.4.8 Veřejné vysoké školy	19
3. Financování neziskových organizací	20
3.1 Možnosti financování neziskových organizací.....	21
3.1.1 Fundraising.....	21
3.1.1.1 Zdroje a metody fundraisingu	22
3.1.1.2 Profesionální fundraiser	23
3.1.1.3 Fundraisingový plán.....	24
3.1.2 Samofinancování v nestátní neziskové organizaci.....	25
3.1.2.1 Činnosti zajišťující samofinancování.....	26

3.1.3	Členské příspěvky	28
3.1.4	Příjmy dosažené z loterií a her	28
3.1.5	Daňové a poplatkové zvýhodnění	29
3.1.6	Individuální dárcovství.....	30
3.1.7	Dotace.....	32
3.1.7.1	Státní rozpočet	32
3.1.7.2	Fondy Evropské unie	34
4.	Financování občanského sdružení a obecně prospěšné společnosti.....	38
4.1	Klub lyžování Karviná, občanské sdružení	38
4.1.1	Charakteristika vybraného občanského sdružení	38
4.1.2	Financování občanského sdružení.....	39
4.1.3	Analýza zdrojů financování vybraného občanského sdružení v letech 2001 – 2009	42
4.2	Karviná 2000, obecně prospěšná společnost	44
4.2.1	Charakteristika vybrané obecně prospěšné společnosti	44
4.2.2	Financování obecně prospěšné společnosti.....	46
4.2.3	Analýza zdrojů financování vybrané obecně prospěšné společnosti v letech 2001 - 2009	48
4.3	Srovnání občanského sdružení a obecně prospěšné společnosti z hlediska zdrojů financování	51
5.	Závěr.....	54
	Seznam použité literatury.....	56
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	

1.Úvod

Pojem neziskové organizace je v dnešní moderní a uspěchané době velice rozšířeným tématem v celé společnosti, a to nejen v České republice, ale po celém světě. Jsou tady od toho, aby nějakým způsobem pomáhaly ostatním, tedy těm, kteří pomoc skutečně potřebují a v životě neměli moc štěstí. Já osobně si myslím, že jejich význam je velmi důležitý.

Neziskové organizace poskytují pomoc po finanční stránce (např. poskytnutím finančních prostředků nemocnicím na nákup přístrojů apod.), po materiální nebo třeba i po fyzické stránce. Pod materiální pomocí si lze představit například dodávky pitné vody či zdravotnických pomůcek do oblastí postižených nějakou přírodní katastrofou. Můžeme vzpomenout na povodně v předešlých letech, jež postihly naši zemi. Lidé přišli o své domovy a právě prostřednictvím neziskových organizací se jim v takto těžkých chvílích dostalo základních potřeb. Kromě materiálních a finančních hodnot lze pomáhat i fyzicky. Tedy být někomu užitečný svou přítomností a ochotou pomoci. Důležitou roli tedy pro fungování neziskových organizací hrají lidé pracující zadarmo. Jde o takzvané dobrovolníky, kteří si musí uvědomit, že výnosem z této práce pro ně není a nikdy nebude finanční odměna, ale maximálně uspokojivý pocit z vykonané činnosti pro dobrou věc nebo pro ty, jež tuto pomoc vyhledávají a potřebují. Pomoc těchto dobrovolníků se může využít právě při událostech již výše popsanych nebo například i při trávení času s handicapovanými, sociálně slabšími či jinak znevýhodněnými dětmi nebo třeba i trávením času v domovech důchodců nebo v domovech s pečovatelskou službou, kdy udělat radost staršímu člověku třeba jen tím, že si s ním popovídáte, je, myslím, k nezaplacení.

Téma diplomové práce je věnováno financování neziskových organizací se zaměřením na obecně prospěšné společnosti a občanská sdružení. Téma financování neziskových organizací jsem si pro psaní diplomové práce zvolila jednoduše z toho důvodu, neboť si myslím, že neziskové organizace jsou jakousi nepostradatelnou součástí dnešní doby. Hrají významnou roli a jejich činnost je nenahraditelná, ať už v jakémkoliv směru.

Druhá kapitola je věnována neziskovým organizacím. Je zde provedena charakteristika a především právní úprava vybraných neziskových organizací.

Třetí kapitola obsahuje informace o možnostech financování neziskových organizací včetně problémů, jež souvisí s danou tematikou. Jsou zde popsány možnosti financování, jako např. fundraising, členské příspěvky, individuální dárcovství a jiné.

Poslední kapitola se zabývá financováním konkrétních neziskových organizací. A sice obecně prospěšnou společností Karviná 2000, o. p. s. a občanským sdružením Lyžařská škola.

Cílem této diplomové práce je charakterizovat možnosti financování neziskových organizací jako takových a zaměřit se na financování konkrétní obecně prospěšné společnosti a občanského sdružení a dojít k závěru, co dané neziskové organizace v rámci financování spojuje a naopak, čím se liší.

2. Právní úprava vybraných neziskových organizací

Pojem neziskové organizace se používá již dlouhodobě, ale jednoznačně definován platným právním předpisem není v žádném zákoně. Neziskové, nebo také nevýdělečné, organizace jsou takové organizace, které nejsou zřizovány za účelem podnikání. Cílem těchto subjektů není dosažení zisku, i když v hospodářském výsledku zisk vykázan být může.

Postup u každé NO je obdobný jako u organizací ziskových. Nejdříve se musí nezisková organizace založit, poté vzniká, následně zraje či stagnuje a nakonec zaniká. Pokud je NO úspěšná, pak k zániku jen tak rychle nedochází. Úspěch závisí na mnoha faktorech, jako právní prostředí, finanční zdroje, stanovení dobrého plánu jednotky atd. Především to závisí na lidech ve vedení NO, kteří by měli být kvalifikovaní, cílevědomí, komunikativní, schopni vést celou společnost včetně přebírání odpovědnosti na svou osobu atd.

„Definice poslání nevýdělečné organizace (vymezení základního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti, vymezení hlavní a vedlejší činnosti, obecně prospěšných služeb nebo cílů) musí být jasné a definované ve zřizovacích listinách, stanovách, zakládacích smlouvách či zakládacích listinách, v zákonech. Poslání je smyslem existence organizace.“¹

V okamžiku, kdy si zakladatelé stanoví poslání, začínají uvažovat, zejména s pomocí právního a daňového poradce, jakou si zvolí právní formu pro svou organizaci. Výběr by se neměl podceňovat, jelikož to v budoucnu ovlivní celý provoz organizace. Například účetní systém organizace, daňové úpravy a výhody, způsob řízení a rozhodování v organizaci, přístupy k veřejným či soukromým zdrojům financí atd.

Neziskových organizací existuje celá řada. Jednak v celé České republice a jednak také po celém světě. NO se člení, podle toho, zda se na jejich činnosti a řízení podílí stát, na:

- a) *státní (vládní),*
- b) *nestátní (nevládní) – soukromoprávní.*

---

¹ URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ, Š. *Účetnictví nevýdělečných organizací A. 2.* rozšířené a aktualizované vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – technická univerzita, 2008. ISBN 978-80-248-1801-6. Str. 9

Dalším členěním je rozdělení NO na veřejně prospěšné a vzájemně prospěšné. Na rozdíl od vzájemně prospěšných poskytují veřejně prospěšné organizace své služby všem, tedy celé společnosti, kdežto vzájemně prospěšné pouze svým členům. Podle takto rozdělených jednotek lze rozlišovat následující členění:

1. neziskové **soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné**, s globálním posláním vzájemně prospěšné činnosti (např. občanská sdružení, zájmová sdružení právnických osob, profesní komory),
2. neziskové **soukromoprávní organizace veřejně prospěšné**, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti (např. obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, politické strany a politická hnutí, církve a náboženské společnosti),
3. neziskové **veřejnoprávní organizace rozpočtového a příspěvkového typu**, s globálním posláním veřejná správa a veřejně prospěšná činnost (např. rozpočtové a příspěvkové organizace, obce, okresní úřady),
4. neziskové **ostatní veřejnoprávní organizace**, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti (např. státní fondy, veřejné vysoké školy, Český rozhlas, Česká televize),
5. neziskové **soukromoprávní organizace typu obchodních společností** (jde o výjimečné případy neziskových organizací) s možností globálního poslání veřejně i vzájemně prospěšné činnosti.²

V mé diplomové práci se budu ale zabírat pouze soukromoprávními (nestátními – nevládními) organizacemi, jelikož pro praktickou část jsem si vybrala občanské sdružení (vzájemně prospěšnou organizace) a obecně prospěšnou společnost (veřejně prospěšnou společnost), jež pod tuto skupinu spadají.

---

² URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ, Š. *Účetnictví nevýdělečných organizací A*. 2. rozšířené a aktualizované vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – technická univerzita, 2008. ISBN 978-80-248-1801-6. Str. 5

2.1 Charakteristika neziskového sektoru

Pod označením neziskový sektor si můžeme představit oblast organizací, jež se snaží dosáhnout takových cílů, které by měly veřejně prospěšný charakter. Snaží se o změnu člověka a celé společnosti, a sice změnu k lepšímu ve smyslu zlepšení kvality života, chování a jednání některých jedinců atd.

Charakteristiku nestátních neziskových organizací, která je uznávaná celkově i mezinárodně, je charakteristika pocházející od M. L. Salamona a K. H. Anheiera, na jejímž základě je neziskový sektor chápán jako soubor všech neziskových organizací v zemi, které vyhovují tzv. strukturálně-operacionální definici. Podle nich jsou neziskové organizace:

- do určité míry institucionalizované, to znamená, že v nich musí být přítomna formální organizovanost. V některých zemích to je dáno také jejich formálním statutem.
- mají soukromoprávní povahu, tj. institucionálně jsou oddělené od státní správy. To znamená, že ve vedení těchto organizací nemohou být státní úředníci a organizace se tak nemohou dostat k významné státní podpoře, i když financování z veřejných zdrojů je dovoleno.
- nerozdělují zisk, což znamená, že nevracejí ani nerozdělují případný zisk ze své činnosti svým vlastníkům či správcům. Pokud organizace dosáhne zisku, musí tento zisk být opětovně použit na cíle dané posláním organizace.
- samosprávné, autonomní, tj. jsou schopny řídit sama sebe. NO mají svá vlastní interní pravidla a nejsou nijak ovládány zvenčí.
- dobrovolné, tj. užívající v jisté rozumné míře dobrovolnou účast na svých činnostech, a to buď při výkonu vlastních činností organizace, nebo při řízení jejich záležitostí. To neznamená, že většina příjmů plyne od dobrovolných dárců. Jako určitý znak „dobrovolnosti“ stačí jakýkoliv dobrovolný prvek v organizaci.³

Švédský ekonom Pestoff rozdělil neziskový sektor na čtyři další části podle následujících kritérií: kritérium financování provozu a rozvoje na sektor ziskový a neziskový, kritérium vlastnictví na sektor soukromý a veřejný a kritérium míry formalizace na sektor

---

³BOUKAL, P.; VÁVROVÁ, H. a kol. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. dotisk 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8. Str. 9

formální a neformální. Vznikly tak sektory ziskový soukromý, neziskový veřejný, neziskový soukromý a neziskový sektor domácností.

2.2 Neziskový sektor v České republice

Neziskový sektor má v České republice dlouhodobou historii. Již v minulých staletích existovaly různé církevní organizace, jako např. kláštery či náboženská bratrstva, nebo řemeslnická sdružení apod. Základním znakem těchto jednotek bylo sdružování se ke společné činnosti. Do 18. století hrály církevní organizace hlavní roli v oblasti školství, sociální péče a zdravotnictví.

V období mezi 18. a 20. stoletím se objevují názvy jako klub, jednota, korporace, beseda, měšťanská beseda, svaz, asociace, sdružení, komunita, sbor a další v dnešní době už téměř nepoužívaná označení.

Ve dvacátém století byl rozvoj NNO potlačen a obnoven byl až po roce 1990, kdy byl přijat zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů a zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím. Na tomto základě si lidé vytvořili název sdružení, jež přetrvává dodnes. Název byl v roce 1993 převzat Českou republikou.

2.3 Neziskové organizace a její základní charakteristiky

Vnitřní struktura řízení

Základní řídicí struktura každé NO se liší dle jednotlivých typů neziskových organizací, které se řídí různými vyhláškami a zákony. Jednoznačně lze tuto skladbu řízení určit pouze u nadací, nadačních fondů a obecně prospěšných společností. Naopak u občanských sdružení je řízení definováno jen velmi stručně, projevuje se tady volnost zákona. A například právnické církevní osoby mají většinou zřetelnou strukturu řízení, jelikož v tomto případě je definována zakladatelem této jednotky, čímž je myšlena církev.

Technická vybavenost

Neziskové organizace se vyznačují také svou materiálně-technickou vybaveností, která je závislá především na finančních možnostech organizace, na dovednostech a

schopnostech managementu NO a fundraisingu. Důležitým bodem je v tomto případě účel, ke kterému byla organizace zřízena. Účel je velmi podstatný, jelikož se pak u jednotlivých NO liší materiálně-technické vybavení potřebné k činnosti NO.

Finanční zajištění

Jak již jsem se v úvodu zmínila, příjmy neziskových organizací mohou být jednak peněžní a jednak v naturálních jednotkách. Co se týče finančních prostředků, existuje jich několik. Využívají se k činnostem prováděným organizací. Jedná se o granty nadací a nadačních fondů, státní dotace a příspěvky, finanční prostředky získané vlastní aktivitou, finanční prostředky ze zahraničí atd.

Pro činnost každé NO je tato problematika, řekla bych, nejzásadnější. Podrobně rozebrána bude v kapitole třetí.

Zaměstnanci

Lidé hrají neméně významnou roli ve fungování neziskových organizací. Počet a výběr jedinců závisí na velikosti NO, charakterem a profesionalizací lidí. Ve většině případů jsou tito lidé zaměstnávání na dobu určitou, tzn. po dobu, než je finančně zajištěný projekt dokončen. Úroveň zaměstnanců se odvíjí od jejich stupně dosaženého vzdělání, profesionalizaci a osobnostního rozvoje. Nutno podotknout, že podíl dobrovolné práce v NO je dán jak společenskými, tak i sociodemografickými vlivy. Dále také finanční situací a kvalitou řízení organizací a dobrovolníků. Všichni členové statutárních orgánů vykonávají své funkce bez jakéhokoli nároku na honorář. V České republice je zřízena síť specializovaných dobrovolnických center, jež poskytují služby neziskovým organizacím a veřejnosti. Problémem ale zůstává, že tyto organizace často nemívají čas a dostatek sil pracovat s dobrovolníky, kteří nemají dostatek zkušeností. Je zde také postrádáno dostatečné vědomí o možnostech naskytujících se s příchodem nových dobrovolníků.

2.4 Dělení neziskových organizací z pohledu účetnictví

Neziskové organizace rozlišujeme z pohledu účetnictví do dvou skupin. A sice **vyhláškou č. 504/2002 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví a **vyhláškou č. 410/2009 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

Pod vyhlášku č. 504/2002 Sb. spadají následující neziskové organizace:

- politické strany a politická hnutí,
- občanská sdružení,
- církve a náboženské společnosti,
- obecně prospěšné společnosti,
- zájmová sdružení právnických osob,
- organizace s mezinárodním prvkem,
- nadace a nadační fondy,
- společenství vlastníků jednotek,
- veřejné vysoké školy,
- jiné účetní jednotky, které nebyly založeny a zřízeny za účelem podnikání.

Pod vyhlášku č. 410/2009 Sb. spadají tyto NO:

- územní samosprávné celky,
- dobrovolné svazky obcí,
- regionální rady regionů soudržnosti,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- Pozemkový fond České republiky,
- organizační složky státu.

V dalších kapitolách diplomové práce je popsána právní úprava některých vybraných neziskových organizací účtujících podle vyhlášky č. 504/2002 Sb. Zejména pak občanského sdružení a obecně prospěšné společnosti, na něž je zaměřena i praktická část.

2.4.1 Občanská sdružení

Občanská sdružení jsou právnickými osobami, jejichž právní úprava se řídí zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon se nevztahuje na sdružování občanů v politických stranách a politických hnutích, církvích a náboženských společnostech, k výdělečné činnosti nebo zajištění řádného výkonu určitých povolání.

Pod občanská sdružení spadají odborové organizace, organizace a svazy zaměstnavatelů, tělovýchovné jednoty, zájmové spolky jako např. myslivci, holubáři nebo třeba i včelaři apod. Členové se sdružují dobrovolně, nikoho nelze nutit.

Naopak není dovolen vznik sdružení s cílem omezovat osobní, politická či jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, náboženské vyznání apod. Dále s cílem podporovat násilí, porušování práv a zákonů.

2.4.1.1 *Založení a vznik občanských sdružení*

Vznikají dnem registrace u ministerstva vnitra. Tomu ale předchází splnění následujících podmínek, a sice:

- podání návrhu na vznik OS může podat tzv. přípravný výbor složený minimálně ze tří členů, přičemž alespoň jeden z nich musí být starší 18 let. Členové uvádí svá jména, příjmení, rodná čísla, bydliště a návrh podepíší. Uvádí, který člen starší 18 let je zmocněncem oprávněným jednat jménem OS.
- přílohu stanov jednotky.

Ministerstvo může návrh odmítnout v případě zjištění nedostatků. Na ty pak přípravný výbor upozorní a to do 5 dnů od jeho doručení. Přípravný výbor musí vady odstranit, jinak nemůže být zahájeno řízení o registraci. To pak začíná dnem doručení návrhu bez vad ministerstvu. O zahájení řízení informuje ministerstvo zmocněnce přípravného výboru.

Ministerstvo také může návrh odmítnout, jedná-li se o návrh organizací uvedených v prvním odstavci, návrh organizací, kterým není dovolen vznik (viz třetí odstavec), návrh organizací, jejichž stanovy neodpovídají předpisům dle zákona, konkrétně § 3, odst. 1 a 2, a návrh organizací, jejichž cíle jsou v rozporu s požadavky uvedenými v § 5 zákona o sdružování občanů.

Odmítnutí musí být oznámeno zmocnění přípravného výboru nejpozději do 10 dnů od doručení návrhu. Výbor se může odvolat k nejvyššímu soudu do 60 dnů ode dne doručení

rozhodnutí. Pokud nebyly udány důvody pro zamítnutí, pak soud toto zamítnutí ruší. Den rozhodnutí je považován za den registrace sdružení. Zmocněnec přípravného výboru si u ministerstva vyžádá zaslání jednoho vyhotovení stanov, na kterém je vyznačen den registrace. Pokud ministerstvo nedoručí zmocněnci rozhodnutí o odmítnutí registrace do 40 dnů, pak sdružení vzniká den po uplynutí této lhůty. Tento den je považován za den registrace.

Pokud ministerstvo žádné důvody pro zamítnutí registrace nezjistí, doručí zmocněnci rozhodnutí o zahájení řízení a to do 10 dnů od přijetí návrhu. Opět zasílá jedno vyhotovení stanov s uvedeným dnem registrace.

Do 7 dnů od registrace musí ministerstvo ohlásit vznik sdružení, název a sídlo Českému statistickému úřadu, jež sdružení eviduje.

Stanovy musí obsahovat:

- název sdružení (musí být odlišný od OS již činných na území ČR),
- sídlo sdružení,
- orgány včetně způsobu jejich ustavování a funkcionářů oprávněných jednat jejich jménem,
- cíl činnosti,
- ustanovení o organizačních jednotkách, pokud budou zřízeny a jednat pod svým jménem,
- zásady hospodaření.

Změnu stanov musí sdružení nahlásit ministerstvu do 15 dnů od jejího schválení ve dvou provedeních s uvedenými změnami.

Do okamžiku určení orgánů jedná jménem OS přípravný výbor. Ze stanov pak vyplývají práva a povinnosti jednotlivých členů.

OS se řídí § 9 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Některá OS mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Provádění auditu není povinné.

2.4.1.2 Zánik občanských sdružení

Občanská sdružení zanikají:

- buď dobrovolným rozpuštěním,
- sloučením s jiným OS,
- pravomocným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpuštění.

Pokud není ve stanovách určen způsob zániku dobrovolného rozpuštění nebo sloučení s jiným OS, pak o zániku rozhoduje nejvyšší orgán OS. Oznámení posílá orgán ministerstvu do 15 dnů od rozhodnutí.

Pokud ministerstvo zjistí, že se v OS provádí činnosti, které jsou v rozporu s § 4 nebo § 5, nebo že jsou porušovány zásady podle § 3, odst. 1 a 2, nebo že se ve sdruženích vyvíjí činnosti vyhrazené organizace uvedené v § 1, odst. 3, pak na to sdružení upozorní a pokud OS svou činnost nezmění, pak jej může ministerstvo rozpustit. Proti tomuto jednání může OS podat opravný prostředek k Nejvyššímu soudu ČR. Pokud nebyly ministerstvem udány důvody pro zánik, pak toto rozhodnutí soud zamítá. V opačném případě se soud při přezkoumání rozhodnutí řídí občanským soudním řádem a v případě závažných důvodů může na dobu do právní moci pozastavit činnost OS. OS pak vykonávají činnost pouze nezbytně nutnou pro splnění svých povinností vyplývajících ze zákona.

Stejně jako u vzniku musí ministerstvo ohlásit i zánik sdružení Českému statistickému úřadu do 7 dnů ode dne, kdy se o něm dozvědělo.

Se zánikem se provádí i majetkové vypořádání. V případě, že není určen orgán, který by jej provedl, provádí vypořádání likvidátor, jehož určí ministerstvo.

2.4.2 Obecně prospěšné společnosti

Právní úprava se u obecně prospěšných společností řídí zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů. Jde o subjekt upravující postavení a právní poměry obecně prospěšné společnosti.

2.4.2.1 *Založení a vznik obecně prospěšných společností*

OPS se zakládají zakládací smlouvou nebo zakládací listinou, jež musí být úředně ověřeny a podepsány všemi zakladateli. Listina nebo smlouva musí obsahovat:

- název, sídlo a identifikační číslo zakladatele, jde-li o právnickou osobu nebo jméno, příjmení a rodné číslo, jde-li o fyzickou osobu,
- název a sídlo OPS,
- druh služeb, které bude OPS poskytovat,
- podmínky poskytování druhů služeb,

- dobu, na kterou je OPS založena, nejedná-li se o dobu neurčitou,
- jméno a příjmení, rodné číslo a trvalý pobyt všech členů správní rady,
- způsob jednání správní rady,
- hodnotu a označení majetkových vkladů, u nepeněžitého vkladu se musí uvést název předmětu a ocenění odborným znalcem,
- způsob zveřejňování výroční zprávy o činnosti a hospodaření OPS.

Název organizace musí obsahovat označení *obecně prospěšná společnost* nebo jeho zkratku *o. p. s.* Zakladateli mohou být fyzické osoby, právnické osoby nebo i Česká republika. Každá OPS zřizuje orgány.

Vznikají dnem zápisu do rejstříku OPS. Návrh na zápis podává zakladatel nebo osoba, jež je k tomu zmocněná a to písemně zakladatelem. S návrhem se přikládá i zakladatelská listina, a to nejpozději do 90 dnů od založení OPS. Do rejstříku se zapisují údaje jako:

- název, sídlo a IČ,
- název, sídlo a IČ zakladatele, je-li PO a jméno, příjmení, rodné číslo a trvalý pobyt, jde-li o FO,
- jméno, příjmení, rodné číslo a trvalý pobyt členů správní rady,
- způsob jednání správní rady,
- druh služeb poskytovaných obecně prospěšnou společností,
- jméno, příjmení, rodné číslo a trvalý pobyt členů dozorčí rady, je-li zřízena.

2.4.2.2   *Orgány obecně prospěšných společností*

Správní rada

Správní rada, jež zasedá minimálně dvakrát ročně, je statutární orgán obecně prospěšné společnosti složený z minimálně 3 a maximálně 15 členů, přičemž celkový počet musí být vždy dělitelný 3 a alespoň 2/3 členů musí být občany ČR. Členem může být jen ta FO, jež je bezúhonná (tzn., nebyl nikdy odsouzen pro úmyslný trestný čin) a způsobilá k právním úkonům a zároveň není ani ona ani osoby jí blízké v pracovně-právním vztahu s danou OPS.

Člen správní rady nemůže být zároveň členem DR. Členové jak SR, tak i DR nepobírají žádné odměny, maximálně jsou jim uhrazeny výdaje do výše určené právním předpisem.

Člen správní rady zastává funkci po dobu funkčního období 3 let. Může ale být opětovně zvolen pro další období. Nesmí být však ve funkci zvolen více než dvě po sobě jdoucí funkční období. Následovně se do této pozice dostane až po uplynutí roční lhůty.

Při rozhodování jsou si hlasy všech rovny. Při rovnosti rozhoduje hlas předsedy správní rady. Pokud zakládací listina nebo statut OPS nestanoví jinak, je správní rady usnášeníschopná v přítomnosti nadpoloviční většiny členů, ale k rozhodnutí je za potřeby souhlas všech.

Do působnosti správní rady spadá například:

- vydání statutu, jež je v souladu s údaji v zakládací listině, jímž se upraví vnitřní organizace, a to do 6 ti měsíců ode dne vzniku OPS,
- dbát na zachovávání účelu, pro něž byla OPS založena,
- dohlížet na činnost,
- jmenovat a odvolávat ředitele OPS,
- schvalovat rozpočet a jeho změny atd.

SR je jmenována zakladatelem, není-li stanoveno v zakládací listině jinak. Po prvním funkčním období se dle losování určí 1/3 členů, jejichž funkce skončí po jednom roce a 1/3, jež ukončí svou činnost ve funkci člena SR po dvou letech.

Členství je zakončeno: úmrtím, odstoupením, odvoláním či uplynutím funkčního období.

V případě zániku podmínek pro výkon funkce lze člena odvolat. Pokud ale zakladatel není a jeho práva nepřešla na jinou osobu, odvolává jej okresní úřad podle sídla příslušnosti. Na volná místa jsou kooptováni, dosazováni, noví členové a to při nejbližším zasedání

Dozorčí rada

Kontrolním orgánem každé OPS je dozorčí rada jmenovaná zakladatelem. Tato jednotka se skládá z minimálně 3 a maximálně 7 členů. Ti volí svého předsedu, který svolává a řídí jednání dozorčí rady.

Povinně je zřizována takovými společnostmi, do jejichž majetku byl vložen majetek státu nebo obce nebo které užívají nemovitý majetek státu nebo obce, anebo účtují v soustavě podvojného účetnictví. Zřízení dozorčí rady může být však stanoveno v zakládací listině.

DR je povinna:

- přezkoumávat roční účetní závěrku a výroční zprávu,
- minimálně jednou ročně podat zprávu o výsledcích své kontrolní činnosti správní radě,
- dohlížet na vývoj činnosti v souladu se zákony a zakládací listinou.

DR je oprávněna:

- podávat SR návrh na odvolání ředitele,
- nahlížet do účetních knih a jiných dokladů a kontrolovat obsažené údaje,
- pokud zájmy OPS vyžadují, pak DR svolávají mimořádná jednání SR.

Členové DR se mohou účastnit jednání SR, přičemž jim musí být uděleno slovo, žádají-li si o něj.

Dozorčí rada je povinna upozornit správní radu na případné nedostatky v činnosti OPS (např. porušení zákonů, ne hospodárné postupy apod.).

Ředitel

Ředitelem může být pouze bezúhonná fyzická osoba, která nesmí být zároveň členem ani SR ani DR. Je však oprávněn účastnit se jednání SR s hlasem poradním.

Pokud zákon, zakládací listina nebo statut OPS nestanoví jinak, pak činnosti společnosti řídí ředitel.

2.4.2.3   *Hospodaření obecně prospěšných společností*

Obecně prospěšné společnosti mohou kromě své hlavní činnosti vykonávat i činnost doplňkovou, ale nesmí se účastnit na podnikání jiných osob. Mimo území ČR nesměly obecně prospěšné společnosti zřizovat organizační složky, ale s účinností zákona č. 208/2002 Sb. je zřizovat mohou.

Některé soukromé vysoké školy založené podle zákona č. 118/1998 Sb., o vysokých školách se statutem OPS se považují za veřejné vysoké školy podle zákona o daních z příjmů a to s účinností zákona č. 208/2002 Sb.

Stejně jako OS se i OPS řídí § 9 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. OPS musí sestavit a zveřejnit výroční zprávu.

Audit ale být proveden musí, pokud:

- OPS nezřídily dozorčí radu nebo
- výše čistého obratu překročila 10 miliónu nebo
- pokud je OPS příjemcem dotací ze státního rozpočtu, rozpočtu obce či jiného územního orgánu nebo od státního fondu v případě, že částka těchto dotací překročí 1 milión Kč.

Zákaz přerozdělování zisku – tím se rozumí zákaz vykazování hospodářského výsledku (zisku) ve prospěch zakladatelů, členů orgánu či zaměstnanců OPS. HV se naopak po zdanění v celé své výši převádí do rezervního fondu, který slouží ke krytí ztrát OPS.

2.4.2.4   *Zánik obecně prospěšných společností*

OPS zanikají dnem výmazu z rejstříku, čemuž předchází zrušení s likvidací nebo bez likvidace. Bez likvidace zaniká v případě sloučení, splynutí či rozdělení. Sloučit nebo splynout může s jinou OPS a rozdělit se může na jiné OPS.

OPS se ruší například:

- uplynutím doby, pro kterou byla založena,
- dosažením účelu, pro který byla založena,
- dnem uvedeným v rozhodnutí SR,
- sloučením, splynutím s jinou spol. nebo rozdělením na jiné spol., atd.

O zrušení s likvidací rozhoduje soud na návrh státního orgánu, zakladatele nebo osoby, která osvědčí právní zájem, jestliže

- se v předešlém roce nekonalo ani jedno zasedání SR,
- OPS porušuje zákony,
- nebyly jmenovány orgány a dosavadním orgánům skončilo funkční období před více než rokem,
- neposkytuje služby uvedené v zakládací listině, a to po dobu více než šesti měsíců, atd.

Likvidaci provádí likvidátor jmenovaný správní radou nebo soudem podle sídla příslušnosti. Likvidaci zahajuje

- ověřením o informovanosti zakladatelů o likvidaci včas,
- výzvou k osobám spojených s OPS pro přihlášení ke svým právům a pohledávkám,
- zveřejněním v obchodním rejstříku,
- oznámením zahájení likvidace příslušné obci a finančnímu úřadu.

Na začátku likvidačního řízení je nutné zpeněžit část majetku pro vypořádání závazků s věřiteli. Odměna likvidátorům je určena pořadím podle zákona o konkurzu a vyrovnání. Likvidační zůstatek lze převést na příslušnou obci, v níž daná OPS sídlí. Nepeněžitý majetek může likvidátor bezúplatně převést na obec za podmínky, že se obec zaváže využít jej ve prospěch obecně prospěšných služeb, ke kterým byla OPS zřízena. Pokud ale obec do 30 ti dnů písemně nepotvrdí přijetí majetku, převede jej likvidátor na příslušný okresní úřad. Likvidátor podá rejstříkovému soudu návrh na výmaz z rejstříku, a to nejpozději do 30 dnů od skončení likvidace.

2.4.3 Politické strany a politická hnutí

Neziskové organizace, jejichž právní úprava se řídí zákonem č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Jsou právnickými osobami vznikajícími dnem registrace do rejstříku stran a hnutí u ministerstva vnitra. Organizace vzniknou za podmínky existence 3 členného výboru, jež

návrh na vznik podává, přiložení petic s alespoň 1000 podepsaných občanů a přiložení stanov (název a zkratka hnutí či strany, sídlo, programové cíle, orgány, zásady hospodaření atd.).

Zanikají výmazem ze seznamu, čemuž předchází zrušení s nebo bez likvidace.

2.4.4 Církvé a náboženské společnosti

Taktéž právnické osoby řídící se zákonem č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, ve znění pozdějších předpisů.

Vznikají dnem registrace u ministerstva kultury, jež vede:

- rejstřík registrovaných církví a náboženských společností,
- rejstřík svazů církví a náboženských společností,
- rejstřík evidovaných právnických osob.

Návrh na registraci podává tříčlenný přípravný orgán, což je jedna z podmínek pro vznik. Dalšími podmínkami jsou podpisy 300 zletilých osob hlásících se k církvi a základní dokument církve a náboženské společnosti, který musí mít určité náležitosti (název církve a náboženské společnosti, sídlo, poslání, zásady hospodaření, práva a povinnosti osob hlásících se k církvi atd.).

Organizace zanikají výmazem z rejstříku. Tomu, stejně jako u předešlé NO, předchází zrušení bez nebo s likvidací.

2.4.5 Zájmová sdružení právnických osob

Právnické osoby s právní úpravou podle Občanského zákoníku (§20 f) g) h) i) j)) a podle zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů.

Od 1. ledna 2003 vznikají zájmová sdružení PO dnem zápisu do rejstříku sdružení u krajského úřadu příslušného podle sídla sdružení (do 31. 12. 2002 to bylo u okresního úřadu podle sídla sdružení). Podmínkou vzniku je existence zakladatelské smlouvy nebo schválení založení sdružení na ustavující schůzi a přiložení stanov, jež obsahují náležitosti jako např. název a sídlo sdružení, předmět činnosti (ekologické, kulturní, regionální a podobné aktivity),

vznik a zánik členství, práva a povinnosti jednotlivých členů atd.). Do registru se zapisuje název a sídlo sdružení, předmět činnosti, orgány, jimiž organizace jedná a jména a adresy trvalého pobytu osob, které působí v orgánech sdružení.

Tyto NO zanikají výmazem z registru sdružení, přičemž zániku předchází požadovaná likvidace.

2.4.6 Nadace a nadační fondy

Jedná se o účelová sdružení majetku podle § 18 odst. 2 b) občanského zákoníku. Jsou to účelová sdružení zakládána pro dosažení obecně prospěšných cílů. Těmito cíli se rozumí zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic, rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu. Jedná se o právnické osoby, jež jsou upraveny dle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů.

Nadace nebo nadační fondy se zakládají písemnou smlouvou, je-li více zřizovatelů, zakládací listinou nebo závětí. Vznikají dnem registrace v nadačním rejstříku, který je veřejným seznamem vedeným soudem určeným k vedení obchodního rejstříku.

Nadace a nadační fondy zanikají dnem výmazu z rejstříku nadací a nadačních fondů. Likvidační zůstatek je buď převeden na jinou N nebo NF nebo jej může likvidátor nabídnout obci, v níž má nadace nebo nadační fond sídlo. V případě, že jej obec nepřijme, přechází tento zůstatek na stát.

2.4.7 Společenství vlastníků jednotek

Nezisková organizace upravena zákonem č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

Jde o právnickou osobu způsobilou vykonávat práva a zavazovat se pouze ve věcech spojených se správou, provozem a opravami společných částí domu.

Zákon dále definuje pojmy jako budova, byt, nebytový prostor a společné části domu.

Jednotkou se dále rozumí byt, nebytový prostor, rozestavěný byt či rozestavěný prostor.

SVJ vzniká v domě, kde:

- je minimálně 5 jednotek,
- a alespoň 3 jednotky jsou ve vlastnictví 3 různých vlastníků,
- dnem doručení listiny s doložkou o vyznačení vkladu do katastru nemovitostí nebo,
- dnem doručení jiné listiny, kterou příslušný státní orgán osvědčuje vlastnické vztahy k jednotce, poslednímu z těchto vlastníků.

SVJ se zapisuje do rejstříku SVJ vedeného soudem pro vedení obchodního rejstříku. Zapisuje se do něj název společenství, sídlo a IČ, den vzniku a orgány společenství včetně jmen všech členů.

K návrhu na zápis se přikládá výpis z katastru nemovitostí, notářský zápis o průběhu 1. schůze, schválené stanovy, zvolené orgány a listina osvědčující přítomnost vlastníků jednotek na schůzi.

SVJ zaniká:

- dnem zániku domu nebo
- změnou formy vlastnictví na podílové spoluvlastnictví (podle § 5 odst. 6) nebo
- změnou formy vlastnictví – pouze jeden vlastník (podle § 5 odst. 7).

2.4.8 Veřejné vysoké školy

Veřejné vysoké školy jsou upraveny zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se stejně jako u předchozích neziskových organizací o právnickou osobu.

Zřízení zákona umožňuje vznik veřejných vysokých škol a také se zároveň s tímto vznikem musí stanovit název a sídlo organizace. Tyto subjekty mohou také vzniknout sloučením nebo splynutím s jinou veřejnou vysokou školou.

K zániku dochází zrušením zákona. Dojde-li k zániku sloučením nebo splynutím, veškerý majetek a závazky přechází na právnickou osobu určenou podle zákona. Dále musí být jasně stanoveno, které veřejné vysoké školy umožní dokončení vysokoškolského vzdělání studentům ze zrušené VVŠ.

3.Financování neziskových organizací

Aby mohla každá nezisková organizace dobře vyvíjet svou činnost a tím splňovat účel, jež si při svém zakládání stanovila, je zapotřebí finančních zdrojů, jež jsou nezbytně nutné pro správný chod neziskových organizací. Financování všech NO může mít vícezdrojový charakter, tzn., že může být financován jak z veřejných, tak i z neveřejných zdrojů. Důležité je optimalizovat kombinaci takto dosažitelných finančních zdrojů a snažit se vytvářet dlouhodobé, pokud možno i trvalé, strategie zajištění financí.

Veřejné financování

Takovéto financování má zabezpečit instituce státní správy jako jsou ministerstva a samosprávy. V rámci státní dotační politiky jde o financování z veřejných rozpočtů. Hlavní informací pro neziskové organizace z hlediska optimalizace jejich dosažitelných zdrojů je charakter takovéto státní dotační politiky.

V případě, že NO rozvíjí v rámci svého poslání některou z následujících oblastí, mohou počítat s dosažitelností dotací z veřejných zdrojů. Jedná se tedy hlavně o oblasti: poskytování sociálních služeb; ochrana a podpora zdraví (lidé zdravotně postižení, senioři); ochrana životního prostředí; vzdělávání, rozvoj lidských zdrojů; rozvoj sportu a tělovýchovy; rozvoj, podpora, prezentace kultury; ochrana kulturního dědictví; zapojení do programů EU; podpora fungující rodiny; podpora rovných příležitostí mužů a žen; rozvoj dobrovolnické služby; národnostní a etnické menšiny; péče o ohrožené a problémové skupiny obyvatel; ochrana spotřebitele, nájemních vztahů; pomoc při řešení mimořádných a krizových situací; bezpečnost provozu; drogová problematika; informační společnost.

Dalšími možnostmi veřejných zdrojů jsou: zdroje související se zadáním veřejné zakázky; zdroje vyplývající ze smluv o poskytování služeb; zdroje poskytované na základě zákona (týká se jen církevních organizací, veřejných a soukromých škol a politických stran); ostatní (výjimečné) zdroje (např. Nadační investiční fond).

Neveřejné zdroje

Neveřejné zdroje mohou neziskovým organizacím poskytovat:

- firemní dárci,
- individuální dárci (tuzemští i zahraniční),
- tuzemské i zahraniční nadace.

3.1 Možnosti financování neziskových organizací

Možností financování NO existuje několik. V následujících podkapitolách bude charakterizováno:

- financování prostřednictvím fundraisingu,
- samofinancování v nestátních neziskových organizacích,
- financování z členských příspěvků,
- financování prostřednictvím příjmů dosažených v loteriích a hrách,
- financování z daňových a poplatkových zvýhodnění,
- financování prostřednictvím individuálního dárcovství,
- financování prostřednictvím dotací a grantů ze státního rozpočtu nebo Evropské unie, atd.

3.1.1 Fundraising

Fundraising je jednou z možností financování NO. Název je možné přeložit jako „navyšování fondů či zdrojů“. Nejedná se pouze o peněžní prostředky, ale také o technické vybavení či lidskou sílu. Snaží se získávat podporu formou darovaných služeb a výrobků, popřípadě získat nové příznivce a dobrovolníky. Můžeme tedy říci, že fundraising je procesem mnoha činností zajištění dostatečných zdrojů pro úspěšný chod organizace. Stejně jako u podnikatelských subjektů záleží na marketingovém řízení, tak u NO záleží řízení fundraisingovém. Toto řízení tvoří skupina lidí s hlavním vedoucím, tzv. fundraiserem, pro nějž je důležité mít podporu těchto lidí, aby mohl být fundraising, který plánuje a řídí, maximálně efektivní.

Podstatným a klíčovým úkolem celého fundraisingu je **vícezdrojové financování**. Znamená to tedy potřebu zajistit pro neziskovou organizaci více zdrojů, z nichž pak bude financována. Je to nutné proto, aby nebyla závislá jen na jednom z nich. Nejde ale jen o počet

zdrojů, ale především také o jejich poměrné zastoupení. Ve strategii organizace je proto velmi výhodné si toto naplánovat. NO většinou čerpají finanční prostředky z většího počtu zdrojů, přičemž jeden z nich hraje dominantní roli, existence organizace je na něm, dá se říct, závislá, a tím pádem je nestabilní.

3.1.1.1   *Zdroje a metody fundraisingu*

Pro úspěšnost fundraisingu je nutné mít fundraisera, který ví KDE a JAK hledat nové zdroje. Ať už peníze, služby či výrobky, dobrovolníky a příznivce pro organizaci. Musí umět namíchat mix metod pro daný zdroj, jako např. barman v luxusním baru ví, co a komu má správně nabídnout. Každý preferuje něco jiného. Ale čím lépe zná fundraiser své zdroje, tím více zvyšuje své šance na úspěch. Při telefonických kontaktech by měl fundraiser umět potenciální podnikatele zaujmout a při osobním kontaktu mu prezentovat projekty, jež by měl financovat. Důležité je také seznámit je s danou organizací včetně činností, jimž se věnuje. Jiným dárčům lze projekt společně s návrhem zaslat například emailem.

Na začátku předchozího odstavce jsem uvedla příslovce KDE a JAK, jež jsou klíčové. Fundraiser musí vědět, kde má hledat zdroje. Ty může nalézt:

- ve veřejných institucích (ministerstva, krajské a obecní úřady, velvyslanectví),
- v nadacích,
- u jednotlivců (FO, OSVČ),
- u firem a jiných soukromých organizací,
- u klientů, kteří nakupují produkty organizace.

Jak hledat? Existuje mnoho různých metod, jak z určitého zdroje získat podporu:

- veřejná sbírka,
- benefiční akce,
- vytvoření projektu a sepsání žádosti o grant nebo dotaci,
- telefonické oslovení dárce,
- osobní setkání,
- dárcovská sms – DMS,
- sdílený marketing,
- odkaz ze závěti,
- prodej vlastních výrobků a služeb,

- členské příspěvky (u občanských sdružení),
- direkt mail – poštovní kampaň.

3.1.1.2   *Profesionální fundraiser*

Profesionální fundraiser je člověk pracující s různými typy zdrojů a používáním různých metod zajišťujících podporu z těchto zdrojů. Své zdroje zná co nejlépe. Fundraising rozeznáváme individuální a firemní. Oba jsou založeny na osobních kontaktech a vztazích. Veškeré informace jsou pro fundraisera důležité. Čím více ví, tím lépe může potřeby dárců odhadnout. Znamená to tedy, že dar organizace získá za předpokladu předložení přívětivé nabídky dárci. Nabídka by měla odpovídat dárcovým potřebám.

Každý fundraiser se vyznačuje svou osobností, svým charakterem člověka. Společensky se angažuje, absolvuje nejrůznější setkání, schůzky, obědy, večeře, společenské události typu večírky, plesy, rauty, dále se účastní benefičních akcí. Různé zdroje uvádí, že úspěšný fundraiser, pracující s individuálními a firemními dárci, tráví svůj čas spíše venku než v kanceláři. Pracovní doba je tedy nepravidelná a hlavně časově náročná. Důležité je tuto oblast objasnit v pracovní smlouvě. Lidé věnující se fundraisingu musí počítat s tím, že se jim jejich pracovní život bude vměšovat do toho osobního.

Je ale potřeba i toho, aby si fundraiser uvědomil, že jeho činnost nemusí být vždy úspěšná. Například když si dárci vybere jinou organizaci, již bude podporovat nebo si úřad nemusí vybrat zrovna jeho projekt. Různé zdroje opět uvádí, že opravdu dobrý fundraiser má úspěšnost 5 – 10 %.

Důležité je, že správný fundraiser by měl být vždy dobře naladěný. Měla by z něj vyzařovat pozitivní energie. V případě, že tomu tak není, je vhodnější schůzku přeložit.

Fundraiser musí mít také kompetence pro úspěšného projektového fundraisera (myšlení v souvislostech, pečlivost, dodržování termínů, práce v týmu atd.), pro člověka zaměřujícího se na individuální a firemní fundraising (schopnost prezentace, komunikační zdatnost, jednání a vyjednávání, empatie, kreativita atd.) či kompetence marketéra, tedy člověka schopného prodat (kreativita, prodejní dovednosti, schopnost vyjednávat, schopnost práce v zátěži, práce v týmu atd.). Je důležité si tedy umět pro činnost fundraisingu umět

vybrat ty správné lidi, jelikož pouze jeden člověk by sám všechny tyto kompetence nemohl zvládnout.

Fundraiserem může být specialista na plný či částečný úvazek, ředitel s částečným úvazkem, členové statutárních orgánů (SR), dobrovolník, externě najatý specialista, všichni v organizaci, najatá agentura.

Hlavním úkolem fundraisera je vést své spolupracovníky, aby mysleli fundraisingově. Ale musí také ovládat následující úkoly:

- připravovat plán fundraisingu, podílet se na tvorbě zdrojového rozpočtu,
- připravovat rozpočet Ná na samotný fundraising a aktivity a akce s ním spojené,
- tipovat jednotlivé zdroje a plánovat, jakými metodami je oslovit,
- kreativně vymýšlet nové přístupy k oslovení dárců,
- vést databázi dárců,
- vyhledávat a oslovovat nové dárce,
- komunikovat s dárci a pracovat na rozvoji vztahů s nimi,
- odpovídat za vystavování řádných daňových dokladů dárce,
- vyhodnocovat efektivitu fundraisingu,
- zajišťovat propagaci,
- spolupodílet se na cenotvorbě produktů, atd.

Zkrátka aktivity fundraisera jsou rozsáhlým pojmem.

3.1.1.3   *Fundraisingový plán*

Aby byl fundraising úspěšný, je potřeba stanovit si na jeho počátku cíle, jichž chce NO dosáhnout a následně si celý tento proces naplánovat. Důležité je určit časové období, ve kterém má být dosaženo stanovených cílů. Plán vychází z finančního rozpočtu celé organizace. Výhodné je stanovit si nákladový rozpočet a tím zjistit potřebné množství finančních prostředků pro další rok. V případě, že jsou tyto informace známy, je vhodné zpracovat zdrojový rozpočet, čili návrh toho, z jakých zdrojů a v jaké výši budou tyto náklady uhrazeny. Podle odhadnutých zdrojů se nastavují metody využitelné pro oslovení potencionálních zdrojů. Velmi výhodné je vypracovat plán podle metody zvané SMART, a to do jednotlivých částí a úkolů. V případě individuálního a firemního fundraisingu je zapotřebí jednotlivé metody rozepsat do jednotlivých aktivit, tzn. kolik příjmů je v plánu od dárců

z osobních schůzek, kolik s veřejné sbírky, DMS, kolik darují členové SR organizace, kolik se získá z benefičního koncertu nebo z plánované dražby.

3.1.2 Samofinancování v nestátní neziskové organizaci

Samofinancování je další možností, jak financovat NO. Představují důležitou část financování. Předpokladem pro úspěšné samofinancování je zapojení vlastní činnosti nestátní neziskové organizace, resp. vlastního podnikání nestátní neziskové organizace. Organizace, které tedy tuto možnost financování využívají, zapojují pro podnikání podnikatelské činnosti, jež napomáhají realizaci poslání organizací. Tady se někteří možná zamyslí nad tím, jaký je tedy rozdíl mezi podnikatelskou organizací a nestátní neziskovou organizací. Samofinancování je pro podnikatelskou organizaci způsobem financování jejího chodu a pro NNO je jednou z variant fundraisingu. Rozdíly ukazuje následující tabulka:

Tab. 3.1 Srovnání podnikatelské organizace s NNO ⁴

	Podnikatelská organizace	NNO
Priority	1. Zisk, kladné CF 2. Poslání, hodnoty	1. Poslání, hodnoty 2. Minimalizace ztráty, zisk, vyrovnaný peněžní rozpočet
Využití zisku a cash flow	Prerozdělení mezi majitele či akcionáře, částečně reinvestice, někdy dobročinnost	Reinvestování do činnosti naplňujících poslání NNO
Odpovědnost managementu	Především majitelé či akcionáři	Členové NNO včetně širší veřejnosti

Samofinancování můžou vést pouze ty NNO, které mají jasně definovaná poslání, vzdělané členy s dostatkem zkušeností, mají jasně realistický strategický plán, který povede

⁴ BOUKAL, P.; VÁVROVÁ, H. a kol. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. dotisk 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8. Str. 42

k realizaci stanoveného poslání, mají silný a pevný management, který nepřipustí, aby nestátní nezisková organizace byla pouhým trvalým diskusním klubem, jsou schopny měřit výsledky svých činností, mají dostatek dalších finančních zdrojů pro své činnosti atd. Pokud se tedy NNO rozhodne realizovat činnost samofinancování, musí nejprve management organizace uvést, zda je toho na základě výše uvedených požadavků schopna.

Samofinancování je činností, jež má své výhody, ale také nevýhody. Jedná se o následující:

a) výhody:

- posílení disponibilních finančních prostředků,
- posílení managementu,
- překlenutí období nedostatku finančních prostředků z dotací, grantů atd.,
- pozitivní zviditelnění nestátní neziskové organizace.

b) nevýhody:

- nepoužitelnost pro všechny typy nestátních neziskových organizací (např. hospic nemůže z etických důvodů podnikat),
- rizikovost,
- nejedná se o až tak jednoduchou záležitost,
- neexistuje přesný návod, jak správně samofinancovat organizaci,
- vyvolání neočekávaných konfliktů,
- nepoužitelnost pro organizace, jež prochází finanční krizí,
- nejedná se o způsob, jak rychle získat finanční prostředky.

3.1.2.1 Činnosti zajišťující samofinancování

Jednou z možných variant, jak samofinancovat neziskovou organizaci je zpoplatnění poskytovaných služeb nebo prodej vlastního zboží.

Službami, jež zpoplatní, mohou být např. poradenství v oblasti právní, sociální, ekologické apod. Touto cestou je možné získat větší množství peněžních prostředků než například při výběru členských příspěvků. Ovšem na druhou stranu je v tomto případě nutné počítat s větší časovou náročností. Důležité je zaměstnávat v této oblasti kvalifikované odborníky, kteří poskytnout poradenskou činnost na maximální úrovni. Je nutné tyto osoby

zaplatit, což právě znamená zpoplatnění těchto služeb, jež v minulosti bývaly poskytovány zadarmo. Tento krok může pro organizaci znamenat odliv klientů a tím i snížení výnosnosti.

Organizace získává finanční prostředky taktéž **prodejem vlastního zboží**. Zboží je vyráběno ve speciálních terapeutických dílnách, v nichž pracují lidé s nějakým onemocněním či tělesným postižením. Tyto výrobky, jako např. keramika, ruční práce, malované obrázky a další, jsou důležitým finančním zdrojem. Výroba i prodej se obvykle dotuje z grantů. Ideální při prodeji tohoto zboží je, aby co nejlépe vystihovalo činnost a poslání organizace. Např. pro organizace, jejichž posláním je zkvalitnění života psychicky nemocných lidí, by měly otevřít dílny, ve kterých se lidé v rámci **ergoterapie**⁵ zabývají vyšíváním, háčkováním, sběrem a sušením léčivých bylin, jež nabízí k prodeji. Rozhodně se ale nekladou žádné meze pro kreativitu a fantazii rozvíjení dalších činností. Avšak poslání se nesmí vzdalovat od této podnikatelské činnosti. To totiž může být pro NO rizikové. Úspěšnost při prodeji se různí, jedná se o individuální záležitost každé takové neziskové organizace.

Další příjmy mohou NO získávat **z pronájmu** svého hmotného majetku (budovy, prostory, dopravní prostředky apod.). Jedná se, většinou, o stabilní zdroj. Jednotky však musí dobře zvážit, komu svůj majetek svěřují do pronájmu, zda jde o seriózního a loajálního partnera. Uzavře se smlouva mezi pronajímatelem a nájemcem, v níž se musí zaevidovat veškeré potřebné údaje včetně finančních podmínek a činnosti stanovující to, jak se má nájemce o majetek starat. Důležité je také uvést ve smlouvě odpovědnost za škodu způsobenou na pronajatém majetku.

Součástí samofinancování je i **využívání nehmotného majetku** organizace. Nejčastějším případem je situace, kdy NNO zapůjčí podnikatelskému subjektu své jméno v rámci reklamy. Například jde o reklamy, kdy firmy propagují dětské výrobky s tím, že při zakoupení takového produktu jedinec přispívá na konto dané neziskové organizace. Potencionální zákazník většinou na tyto akce s dobročinnými účely reaguje kladně a pak to přináší zisk jak organizaci neziskové, tak i té ziskové, a to možná i ve větší míře, než při obvyklém prodeji. Samozřejmě se takový postup provádí při sepsání smlouvy se všemi potřebnými údaji stejně jako u pronájmu hmotného majetku.

---

⁵ Jedná se o léčbu prací určenou tělesně, duševně či smyslově postiženým jedincům ke zlepšení ztracených funkcí, dosažení samostatnosti a návratu do normálního života.

Někdy se také neziskovým organizacím může stát, že mají ***nadbytek finančních prostředků***. Může se jednat například o situace, kdy tyto prostředky získá formou závěti. Jednotka na základě rozhodnutí finančního managementu může investovat. Jednou z možností investic jsou akcie či podílové listy, což jsou ale záležitosti velice rizikové. Ideální je také výběr instituce, jež se může prezentovat dobrými referencemi.

3.1.3 Členské příspěvky

Členské příspěvky jsou také možnou variantou, jak financovat neziskové organizace. Tento druh je obvyklý především u neziskových organizací zakládaných na členském principu. Příspěvky jsou tedy podmínkou členství v dané neziskové organizaci. Především se jedná o občanská sdružení, profesní komory, politické strany a i některé církve a náboženské společnosti, družstva. Každý příspěvek je nutno evidovat, což po administrativní stránce není zase taková zátěž. Nejde tedy o časově náročnou činnost a ani zde nehrozí žádná rizika. Jde o stabilní, předem plánované finanční příjmy plynoucí od členů nestátních neziskových organizací, ovšem v malé míře, resp. v malém rozsahu. Tito členové však za tyto příspěvky oproti klasickému daru dostávají jakousi protihodnotu v podobě např. slevy na vzdělávací semináře, úhradu předplatného časopisu NNO apod. Nelze je tedy považovat za zásadní zdroje financování. Nejsou tedy až tak nepostradatelné, i když každý finanční obnos je pro NO přínosný.

Členské příspěvky ale rozlišujeme v podobě členských poplatků, jež mají peněžní charakter a dále pak v podobě dobrovolné práce členů. O té jsem se již zmiňovala v úvodu diplomové práce. Dobrovolná činnost členů ale nemusí představovat jen práci v podobě kontaktu s lidmi. Může to být i práce potřebná pro uskutečnění aktivit, jejichž uskutečněním se získávají finanční prostředky. Jedná se např. o uspořádání nějaké kulturní akce (např. výstava uměleckých předmětů či vystoupení umělců apod.). V takovém případě se aktéři vzdávají nároku na honorář ve prospěch příslušné neziskové organizace. Stejně tak se finanční odměny zřikají členové připravující takové události.

3.1.4 Příjmy dosažené z loterií a her

Pro všechny NO jsou příjmy získané z loterií a her dosažitelné pouze na základě speciálního zákona, a sice zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve

znění pozdějších předpisů. U těchto příjmů musí být stanoveno procento výtěžku z loterie, jež může být použito na veřejně prospěšné účely uvedené v povolení loterie.

3.1.5 Daňové a poplatkové zvýhodnění

Zvýhodnění v oblasti daňové a poplatkové umožňuje neziskovým organizacím zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Na základě tohoto zákona jsou nestátní neziskové organizace právníky osobami, jež nebyly zřízeny za účelem podnikání a kterým jsou státem poskytnuty úlevy při zdaňování činností těchto jednotek. Tento zákon dále určí obecně prospěšné cíle, pro něž je možné poskytnout dary s daňovou úlevou pro dárce.

Základ daně z příjmů mohou nestátní neziskové organizace snížit o 30 %, nejvíce však o 3 000 000 Kč. Účtovat musí všechny činnosti, jež provádí. Pokud ale dojde v rámci nějaké akce ke ztrátě, nemůže NO tuto ztrátu krýt ziskem z akce jiné. Další výhodou je osvobození od úroků plynoucích z vedení běžného účtu a osvobození na dani dědické, darovací a na dani z nemovitostí.

Skupinou se zvláštním zvýhodněním jsou mezi neziskovými organizacemi nadace, které svůj majetek registrují na obchodním soudu jako nadační jmění. U takového jmění jsou pak úroky, dividendy, příjmy z pronájmu nemovitostí či z autorských nebo patentových práv osvobozeny od daně z příjmu.

To, v jakém poměru využívají organizace veřejné a neveřejné zdroje, záleží pouze na nich samotných. NNO by měly ale pro financování využívat především neveřejné zdroje. Tyto jednotky by si měly také vytvářet neustálý okruh svých příznivců a dárců, s nimiž by měly udržovat kontakt a dlouhodobě spolupracovat.

Pro využití daňových výhod je nutné rozlišovat typ příjemce. Tím může být právnická osoba, fyzická osoba nebo fyzická osoba s přiděleným identifikačním číslem (např. podnikatel, živnostník).

Právnické osoby, které podporují svým dárcovstvím jakoukoliv neziskovou organizaci, si mohou takový dar, podle zákona o daních z příjmů, odečíst od základu daně a to v případě, že hodnota daru činí alespoň 2000 Kč. Nejvýše však lze základ daně snížit o 5 % základu daně.

NO jsou pak od daně darovací osvobozeny, a to na základě zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a o dani z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů.

Fyzická osoba si při darování nechá neziskovou organizací vystavit darovací smlouvu nebo při peněžní platbě doklad o poskytnutí daru. FO bez přiděleného identifikačního čísla musí nejpozději do 15. února následujícího roku odevzdat svému zaměstnavateli doklad o poskytnutí daru. Ten jej musí zohlednit při ročním zúčtování daně. Fyzická osoba s přiděleným identifikačním číslem zohlední doklad při zpracování svého daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

3.1.6 Individuální dárcovství

V České republice byla v minulosti forma dárcovství velice uznávanou a ceněnou společenskou hodnotou. Dárcovství bylo bráno jako jakási tradice či vyjádření cti. V dnešní době je již činnost dárcovství téměř nepostradatelná. Existuje několik způsobů jak pomoci, pro mnoho lidí však nejjednodušší formu pomoci někomu druhému představují dárcovské SMS zprávy, tzv. DMS (Document Management System). Tento typ je již v současnosti velice oblíbený.

Pro neziskové organizace je důležité působit na veřejnost tak, aby s ní sympatizovala. Jde o to, aby nezisková organizace byla potencionálním dárcům nastíněna v co nejlepším smyslu. Individuálním dárcem se může stát prakticky kdokoli. Právnická osoba, fyzická osoba nebo jednotlivce a to jak z České republiky, tak i ze zahraničí. Zásadní otázku u tohoto typu financování zastává ochrana osobních dat, čili databáze jmen, která jsou pracovníky oslovována. V tomto případě musí nezisková organizace postupovat vždy v souladu se zákonem č. 177/2001 Sb., o ochraně osobních dat, ve znění pozdějších předpisů.

NO oslovují dárce za účelem získání darů pro svou jednotku. Oslovení může probíhat několika způsoby, a sice prostřednictvím letáků, novin, časopisů, výročních zpráv, tiskových konferencí, rozhovorů v médiích atd.). Často bývá za přímou formu oslovení volen osobní dopis dárcům. Dárci s kladnou reakcí se dostávají do užší databáze organizace a mají se stát dárci pravidelnými. Takoví dárci jsou pak také organizací zváni na různé akce, jež pořádá. Dále jim jsou zasílány výroční zprávy včetně vyúčtování a využití svěřených darů. Jelikož mluvíme o neziskových organizacích, nejsou tedy tyto informace nepřístupné. Pokud někteří dárci přispívají pravidelně, je pak nejlepší formou přispívání peněžních prostředků z účtu na

účet. Zadaný trvalý příkaz může zrušit pouze dárcce. To ovšem nastává pouze ve výjimečných situacích. Jednou z těchto situací může být například ztráta důvěry k dané neziskové organizaci.

Pokud dárcce věnuje organizaci velký dar, zkoumá pak jednotka příčiny a motivace dárcce k takovému činu. Jednoznačně musí odmítnout negativní motivy, jako jsou například spory dárcce se členy rodiny, jímž se chce touto cestou „pomstít“ a připravit je tak o dědictví. Takových případů už bylo mnoho, pozůstalí často takové případy medializují, což znamená špatnou reklamu pro NO, může jí to velmi uškodit. Velice opatrně musí k takovému rozhodnutí dárců přistupovat církevní organizace.

Možnost financování neziskových organizací ve formě darování ale nelze srovnávat s formou sponzoringu. Pod výrazem *darování* si lze představit bezúplatný převod majetku ve prospěch neziskové organizace. Majetkem se rozumí peněžní prostředky, movité věci, nemovitosti a další dary mající majetkový charakter. Naopak *sponzoring* představuje financování neziskových organizací za určitých podmínek. Může se například jednat o reklamní či propagační služby, jež na oplátku poskytnou právě neziskové organizace svým sponzorům. V následující tabulce jsou zachyceny rozdíly mezi darováním a sponzoringem.

Tabulka 3.2 Rozdíly mezi darováním a sponzoringem

	Darování	Sponzoring
Podpora neziskových organizací	Bez nároku na možné výhody pro firmu dárcce.	Podpora za podmínky poskytnutí výhod v podobě reklamních či propagačních služeb.
Sepsání smlouvy	Smlouva darovací	Smlouva o reklamě

3.1.7 Dotace

3.1.7.1 Státní rozpočet

Státní rozpočet je také jednou z možností financování. Jedná se o finanční plán hospodaření celého státu, sestavovaného zpravidla na jeden rok. Navrhuje jej vláda, ale schvaluje parlament. Skládá se ze dvou důležitých složek, a sice složky příjmové a výdajové. Obě tyto složky jsou zahrnuty do peněžního fondu, v němž se soustřeďují finance státu.

Až 95 % příjmů představují daně, což znamená, že pokrytí veškerých výdajů státu, jež jsou dány Ústavou ČR, závisí na daňových příjmech státního rozpočtu. Daně se vyznačují svou nedobrovolností, nenávratností a změnami sazeb. Stát prostřednictvím státního rozpočtu přerozděluje vybrané daně, čímž si zabezpečuje své funkce. Další příjmy tvoří cla, poplatky, dary, dotace, podpory, půjčky státu, prodej zpoplatněných statků či služeb. Dalšími výdaji mohou být granty a smlouvy, mandatorní transfery či dotace a platby zprostředkované třetí stranou.

- **Granty a smlouvy** – jedná se o situace, kdy vláda finančně podporuje neziskové organizace v rámci specifických činností a programů. Mohou se zde řadit i příspěvky plynoucí z fondů Evropské unie nebo zahraničních vlád.
- **Mandatorní (povinné) transfery** – pod pojmem mandatorní transfery si lze představit příspěvky vlády vyplývající ze zákonných nařízení. Financují určité typy neziskových organizací, jež uskutečňují veřejné programy a další druhy činností (např. činnosti církevních organizací, politických stran či soukromých škol apod.). Tyto příspěvky jsou tedy povinné ze zákona. Pro stát však představují výdaje. Kromě povinných existují ale i ostatní mandatorní výdaje vyplývající z právních norem nebo ze smluvních závazků.
- **Dotace a platba zprostředkované třetí stranou** – většinou se jedná o platby sociálního či zdravotního pojištění a další vládní nepřímé platby. Ty jsou hrazeny těm neziskovým organizacím, které poskytují služby jednotlivcům. Platby a příspěvky hrazené třetí straně putují např. od místních orgánů z vlastních příjmů nebo z finančních prostředků, které získaly od zahraničních vlád.

O alokaci veřejných zdrojů rozhodují zástupci politických stran, které volí voliči v systému zastupitelské demokracie naší země. Každým rokem rozhoduje poslanecká sněmovna o státním rozpočtu, přičemž se uplatňuje hlasování s většinovým principem. Rozhodující část výdajů směřuje na zajištění služeb pro občany. Jedná se o služby ve směru školství, zdravotnictví, dopravy, obrany a bezpečnosti, kultury, soudnictví, vězeňské služby, oblast důchodového zabezpečení, zastupitelských úřadů v cizině a další. Pro finanční zajištění těchto služeb zřizuje stát rozpočtové a příspěvkové organizace nebo prostřednictvím dotační politiky státního rozpočtu přímo financuje neziskové organizace, jejichž cílem je sice vytvořit zisk, ale ten musí být opět investován zpět do činností NO a v žádném případě není rozdělen mezi jednotlivé společníky, jako je tomu u podnikatelských subjektů. Ministerstva, města a obce, magistráty a fondy dané státní správou nebo samosprávou tedy udělují neziskovým organizacím finanční prostředky pocházející ze státního rozpočtu a to několika možnými způsoby, např. se jedná o:

- dotace na vybrané projekty, programy nebo úkoly občanských sdružení, která je předloží příslušným státním orgánům. Dotace jsou však poskytovány pouze na období jednoho roku. V případě několikaletých činností musí tato OS předkládat každoročně nový návrh.
- financování především politických stran a hnutí, církví a náboženských organizací, soukromých a církevních škol a to prostřednictvím příspěvků a dotací dle specifických zákonů, ministerských vyhlášek, nařízení vlády a vládních usnesení.
- zakázky spojené s humanitární pomocí, protidrogovou prevencí, problematikou zdravotně postižených, politikou státu vůči uprchlíkům atd.
- financování občanských sdružení, právnických i fyzických osob vykonávajících sociální služby, které by jinak musela obec poskytovat sama podle zákona. Tyto příspěvky lze ale získat pouze na základě sepsání smlouvy, jinak na ně OS nemají nárok.

3.1.7.2   *Fondy Evropské unie*

Fondy Evropské unie jsou zakládány za účelem financování politik zemí EU, podpory jejich hospodářského růstu, zaměstnanosti či vzdělanosti apod. Kromě zmíněných fondů jsou zde i takové fondy, jež pomáhají státům kandidujícím na vstup do Evropské unie, tzn. nečlenským zemím. Mezi fondy Evropské unie patří Strukturální fondy, Kohezní fond, Evropský fond solidarity, Fondy předvstupní pomoci.

Aby fondy mohly poskytovat finanční prostředky, musí být Evropské unii předloženy projekty, na které by se měly uvolnit finance z možných fondů. Tyto projekty mohou předkládat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé či vlastníci dopravní infrastruktury, ale také školská zařízení, výzkumná centra či neziskové organizace atd.

A právě neziskové organizace se řadí mezi subjekty, které žádají Evropskou unii, respektive fondy Evropské unie, o dotace. Předkládají své návrhy v různých operačních programech, např. v programu lidských zdrojů a zaměstnanosti, programu výzkumu a vývoje, programu dopravy atd.

▪   Strukturální fondy

Fond zajišťující financování cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, zejména se snaží o zvýšení ekonomické vyspělosti evropských regionů. Význam těchto strukturálních fondů je v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti pro Evropskou unii nezastupitelný. V současnosti dva strukturální fondy (Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond), kterými EU disponuje, jsou zaměřeny na snižování rozdílů ve smyslu rozvoje různých regionů a snížení zaostalosti jakýmkoliv způsobem znevýhodněných regionů včetně vesnic. Fondy financují různé oblasti prostřednictvím zřízených operačních programů. Jedná se o oblasti, jako jsou systém vzdělanosti, nezaměstnanost, adaptace a modernizace politik a další.

- *Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)* – v překladu European Regional Development Fund je jedním ze dvou strukturálních fondů. Jedná se o nejdůležitější fond zaměřený na investiční projekty. Upřednostňuje financování v oblastech, mezi které se řadí: podpora malých a středních podniků, výzkum, inovace, zlepšování infrastruktury, budování stokových systémů, podpora nových pracovních míst, rozvoj turistiky, rekonstrukce

kulturních památek, výsadba regenerační zeleně nebo ochrana a zlepšování životního prostředí a další.

- ***Evropský sociální fond (ESF)*** – European Social Fund se naopak zaměřuje na neinvestiční projekty. Angažuje se v oblasti trhu práce. Pomáhá lidem začlenit se na trhu práce co nejefektivněji. Fond finančně podporuje profesní přípravy a systém získávání nových pracovníků. Mezi cíle Evropského sociálního fondu patří: doplňování sociálních programů členských států (jde zejména o dlouhodobé programy, příkladem může být začlenění dlouhodobě nezaměstnaných lidí), pomoc mladým lidem při získávání práce nebo pomoc lidem s handicapem, zlepšování mobility pracovních sil, podpora začínajícím osobám samostatně výdělečně činným, podpora rovných příležitostí na trhu práce jak pro ženy, tak i pro muže, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, podpora vzdělávacích a rekvalifikačních kurzů a další. V České republice je řídicím orgánem Evropského sociálního fondu ministerstvo práce a sociálních věcí. Dalšími jednotkami, jež se realizací fondu v ČR zabývají, jsou ministerstvo průmyslu a obchodu, ministerstvo životního prostředí, úřady práce a další.

V minulosti se mezi strukturální fondy řadily ještě další dva, jejichž činnosti však byla ukončena v roce 2006. Byly jimi:

- ***Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)*** – European Agricultural Guidance and Guarantee Fund je dalším ze čtyř strukturálních fondů, tentokrát zabývajícím se financováním dvou politik, jak je již zmíněno v názvu fondu. První část, záruční fond poskytuje finance pro společné zemědělské politiky. Druhá část, zemědělský podpůrný fond, financuje regionální a strukturální politiky. Mezi úkoly podpůrného fondu patří například: podpora farmářům začínajícím a v předdůchodovém věku, optimální využití lesů a jejich ochrana, podpora ekonomik v zemědělských oblastech.
- ***Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)*** – Financial Instrument for Fisheries Guidance je fondem pro financování oblasti modernizace rybářského

průmyslu. Mezi aktivity tohoto fondu můžeme nalézt například nastolení rovnováhy mezi zdroji ryb a jejich čerpáním, pomoc oblastem závislých na rybářském průmyslu.

Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond a Finanční nástroj pro podporu rybolovu ale do programovacího období v rozmezí let 2007 – 2013 zahrnuty nebyly. Jejich názvy byly zaměněny za Evropský rybářský fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a v současnosti jsou součástí Společné zemědělské politiky.

▪ **Kohezní fond (CF)**

Kohezní fond (Cohesion Fund) je také nazýván **Fondem soudržnosti**. V roce 1993 byl na základě Maastrichtské smlouvy zřízen na podporu nejméně rozvinutým státům, kterými v té době byly Řecko, Španělsko, Portugalsko a Irsko. Fond pomáhal těmto zemím splnit určitá kritéria, tzv. maastrichtská kritéria, pro vstup do hospodářské a měnové unie. Již se nejedná o strukturální fond. Kohezní fond právě na rozdíl od strukturálních fondů přímo financuje velké projekty, nikoliv programy, a to v oblasti rozvoje dopravy a zlepšování životního prostředí. Pro poskytnutí finančních prostředků fond klade splnění určitých podmínek.

▪ **Evropský fond solidarity (EUSF)**

European Solidarity Fund je dalším nestrukturálním fondem založeným Evropskou komisí na pomoc členským zemím a zemím přistupujícím do Evropské unie v rámci postižení přírodní katastrofou, jako jsou například povodně, zemětřesení, tsunami či jiné živelné pohromy. Fond byl založen za účelem poskytnutí rychlé a flexibilní finanční pomoci. Činnost tohoto fondu přispěla v roce 2002 i v České republice, kdy byla střední Evropa zasáhnuta povodněmi. Také můžeme zmínit pomoc při vulkanické činnosti v Itálii nebo při lesních požárech v Portugalsku.

▪ **Fondy předvstupní pomoci**

Fondy předvstupní pomoci zahrnují následující tři fondy: PHARE, SAPARD a ISPA.

- *PHARE* – Fond Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy je fondem založeným v roce 1989 původně proto, aby pomohl Polsku a Maďarsku v rámci přeměny jejich ekonomik z centrálně plánovaných na tržní.

Řídí se nařízením Rady 3906/89 ze dne 18. prosince 1989. Působnost tohoto fondu byla krátce po jeho založení rozšířena na dalších 11 zemí. Fond podporuje činnosti jako dopravu, energetiku, zemědělství, vzdělávání, harmonizace s evropským právem atd.

Z Indikativního programu pomoci Evropských společenství České republiky, na jehož základě je program PHARE vypracován pro každý rok, vychází proces programování, poskytování a vyhodnocování předvstupní pomoci České republiky. Program byl ukončen v roce 2006.

- *SAPARD* – Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development byl fondem, který, na rozdíl od fondu PHARE, využívaly země kandidující na vstup do Evropské unie v rozmezí let 2000 - 2006. Využívat je však mohly až do jejich samotného vstupu.

V ČR spadal program SAPARD pod ministerstvo zemědělství a ministerstvo místního rozvoje.

- *ISPA* – Instrument for Structural Policies for Pre-Accession sloužil k financování pouze členských zemí v rámci životního prostředí nebo dopravy, rovněž v období let 2000 – 2006 jako program SAPARD. Program podporoval investiční projekty pro zlepšení infrastruktury životního prostředí a dopravních sítí.

V ČR tento program spadal pod ministerstvo dopravy a spojů a ministerstvo životního prostředí.

Neziskových organizací, které mají potřebu spolupracovat s Evropskou unií, je v České republice přes 800. Pro financování těchto subjektů hraje zásadní roli Evropský sociální fond, který se řadí mezi ty strukturální fondy, jež se zaměřují na financování neinvestičních projektů. Finanční prostředky mohou čerpat v rámci mnoha programů. Je však zapotřebí předkládat takové projekty, které budou mít šanci uspět v široké konkurenci. Projekt se musí vyznačovat svou originalitou a řešením daného problému, jež má být financován.

4. Financování občanského sdružení a obecně prospěšné společnosti

Pro praktickou část jsem si v rámci financování vybrala občanské sdružení a obecně prospěšnou společnost. Konkrétně se jedná o neziskové organizace nacházející se na území Karviné. Jsou jimi Klub lyžování Karviná, občanské sdružení a Karviná 2000, obecně prospěšná společnost.

4.1 Klub lyžování Karviná, občanské sdružení⁶

4.1.1 Charakteristika vybraného občanského sdružení

Vznik

Klub lyžování Karviná je občanské sdružení, registrované u ministerstva vnitra České republiky a evidované Magistrátem města Karviná. Vzniklo v roce 1992 jako sdružení (dále svaz, spolek, společnost, klub atd.) za účelem provozování sportovních zařízení, provozu sportovních areálů a stadiónů. Toto občanské sdružení se řadí mezi neziskové organizace sloužící domácnostem.

Činnost

Klub byl založen za účelem rozvoje výkonnostních, závodních a rovněž rekreačních aktivit. Lyžařský klub je sice občanským sdružením se sídlem v Karviné, ale jeho provozovna, tedy lyžařský areál, se nachází v těšínské části Beskyd. V areálu se nachází tři lyžařské vleky a jeden dětský vlek pro začátečníky. Nachází se zde i příjemné posezení s možným občerstvením či ohřívárny pro veřejnost. Celý areál umožňuje využití pro všechny lyžaře, od začátečníků až po ty nejlepší závodníky. Vleky jsou vhodné i pro lyžařské výcviky dětí, což je hojně využíváno základními či středními školami.

Činnost klubu je vyvíjena v souladu s přírodou. Dále klub vytváří podmínky pro rekreační či sportovní aktivity nejen pro své členy, ale také pro širokou veřejnost. Vede je

---

⁶ Název i číselné údaje jsou fiktivní.

k pravidelnosti těchto aktivit v rámci současných moderních stylů. S cílem získat finanční prostředky vyvíjí Klub lyžování hospodářskou činnost, a sice v podobě reklamy či pronájmů. Takto získané peněžní prostředky poté využívá pro celkový provoz svého sportovního areálu.

Členství

Členem klubu se může stát každý. Ať už jako jednotlivec, popřípadě fyzická osoba, tak i jako kolektiv, tzn. právnická osoba. V obou případech je však nutné uznání stanov a programu Klubu lyžování. Pokud je podána písemná přihláška a následně zapláceno zápisné, stává se dotyčný členem klubu.

Každý člen sdružení má právo být informován o veškeré činnosti a stavu hospodaření klubu. Může se účastnit veškerého dění a předkládat své připomínky či návrhy. Stejně tak, jako je pro každého člena povinností platit zápisné, tak pro něj rovněž platí právo na výhody plynoucí z členství (například v podobě zlevněných permanentek apod.). Další povinností v rámci členství je podílení se na rozvoji klubu. S každým členem je sepsána dohoda o provedení práce, která je zdaněna srážkovou daní ve výši 15 %. Každý z nich má určený počet hodin, které si může odpracovat buď v letních anebo v zimních měsících. V létě, kdy areály nejsou v provozu, zde probíhá údržba těchto úseků, ať už v podobě natírání, oprav vleků či údržby trávníků apod. Naopak v zimě se v rámci těchto hodin mohou členové angažovat například jako pomocníci na svahu, kdy zde dodržují dozor, starají se o provoz vleků či sněžná děla atd. Podmínkou je však absolvování kurzu první pomoci.

Členství zaniká několika způsoby. Jedná se o: úmrtí, vystoupení z klubu na základě písemné odhlášky, vyloučením, vyškrtnutím pro nesplnění stanovených povinností, rozpuštěním klubu.

4.1.2 Financování občanského sdružení

Hlavním posláním občanského sdružení je především spolupráce s organizacemi, které taktéž provozují sport, tělovýchovu či turistiku. Dále, velice důležitým bodem pro neziskovou organizaci, je získávat finanční prostředky potřebné pro provoz sportovních aktivit.

Možnosti financování OS

Lyžařský klub, o. s., stejně jako ostatní neziskové organizace, je financován vícezdrojově (viz. 3.1.1). Nespoléhá tedy pouze na jeden finanční zdroj. Možností, jak získávat peněžní prostředky pro činnost klubu, je několik.

- **Dotace** – Občanské sdružení podává městu Karviná každým rokem žádost o grant. Město pak klubu poskytuje dotaci z rozpočtu na činnost klubu. Jak s finančním obnosem klub naloží, zda jej použije na financování reklamy, provoz vleků, úhradu výdajů spojených s provozem (např. spotřebovaná energie) či jiné náklady, je pouze na jeho úvaze.

Klub nezískává dotace jen z rozpočtu města, ale i z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Rovněž si musí vyplnit žádost o grant, kterou pak kraj posoudí a rozhodne o udělení finančních zdrojů nebo naopak.

- **Vlastní činnost** – Důležitým zdrojem financování je provozování hospodářské činnosti, do níž se řadí zejména provoz vleků, reklama a pronájem prostorů klubu. Reklama je prováděna pomocí obřích panelů či billboardů, na kterých klub propaguje společnosti, jež za tuto aktivitu zaplatí.

Dalším bodem je pronájem. OS získává peněžní prostředky od nájemců, kteří si pronajímají například svahy na různé akce, například závody, tréninky sportovců atd. Nebo inkasují za pronájem prostorů v lyžařské chatě, kde nájemci nabízejí své služby ve formě:

- *půjčovna lyžařského a snowboardového vybavení* – v areálu je možné za peněžní poplatek zapůjčit nejen lyže, ale jakékoliv lyžařské doplňky, od lyží až po lyžařské helmy.
- *výuka lyžování, snowboardingu a carvingu* – výuka je zajištěna odbornými a vyškolenými instruktory pro snadné a rychlé zdokonalování dovedností. Je zde možnost výběru výuky buď individuální, nebo v kolektivu. Tito vyškolení instruktoři ale nejsou zaměstnanci občanského sdružení, nýbrž zaměstnanci firem pronajímajících si prostory občanského sdružení.
- *výuka pro děti, začátečníky i pokročilé* – výuka je vhodná pro všechny věkové kategorie.
- *dětská školka* – prostory umístěné v lyžařském areálu, kde si děti mohou užívat zimních radovánek nebo lyžovat mezi figurkami.

- **Příspěvky sponzorů** – Sponzoring v rámci financování Lyžařského klubu hraje taktéž významnou roli. Finanční prostředky jsou klubu poskytovány na základě smlouvy o reklamě. Klub pak své sponzory propaguje na sportovních akcích, například závodech apod.
- **Členské příspěvky a zápisné** – Členské příspěvky a zápisné je pro každé občanské sdružení základním zdrojem financování, nikoliv však zásadním. Každý člen má totiž povinnost platit členské příspěvky. Členem se stává až po zaplacení zápisného.
- **Převod majetku** – Lyžařský klub v minulosti získal bezúplatným převodem do svého vlastnictví lyžařskou chatu, kterou v současnosti pronajímá osobám provozujícím zde stánek s občerstvením apod. Pro klub takto získané zdroje představují **příjmy z pronájmu**.
- **Příjmy z tělovýchovné a sportovní činnosti** – Další finanční zdroje klubu představují příspěvky Českého svazu tělesné výchovy.

Nejvyšší částky představují pro Lyžařský klub možnosti financování prostřednictvím vlastní činnosti, dotací, darů. Tyto formy, navíc s členskými příspěvky, jsou zachyceny v následující tabulce a grafech, přičemž dotace představují souhrnnou částku pro dotace z rozpočtu města, kraje i ČSTV.

4.1.3 Analýza zdrojů financování vybraného občanského sdružení v letech 2001 – 2009

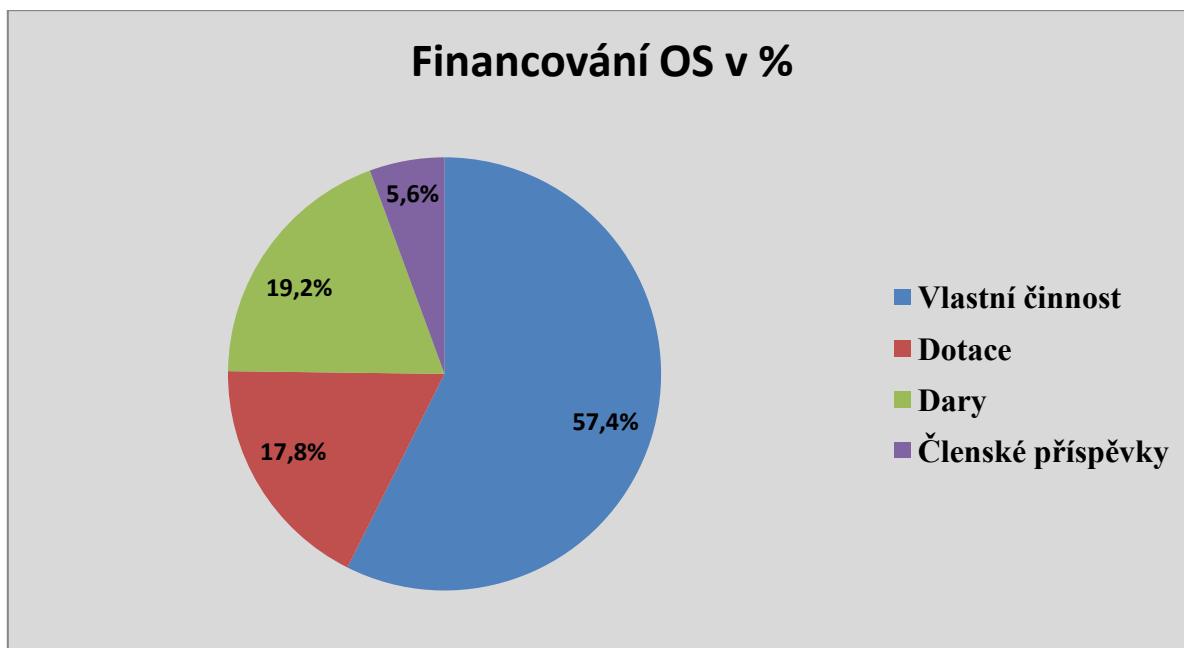
Tab. 4.1 Zdroje financování občanského sdružení v letech 2001 – 2009

	2001	2003	2005	2007	2009	Σ
Vlastní činnost	858.682,30	512.642,00	483.719,00	696.503,00	801.758,00	3.353.304,30
Dotace	103.689,00	236.915,00	200.000,00	282.440,00	215.000,00	1.038.044,00
Dary	232.681,00	197.563,00	156.300,00	304.440,00	230.100,00	1.121.084,00
Členské příspěvky	58.880,00	65.900,00	48.500,00	74.000,00	79.200,00	326.480,00
Σ	1.253.932,30	1.013.020,00	888.519,00	1.357.383,00	1.326.058,00	5.838.912,30
Zdroj:	Výroční zprávy občanského sdružení z let 2001, 2003, 2005, 2007, 2009.					

Vývoj uvedených zdrojů občanského sdružení a jejich procentuální vyjádření zachycují následující grafy.

Graf 4.1 Procentuální vyjádření financování občanského sdružení

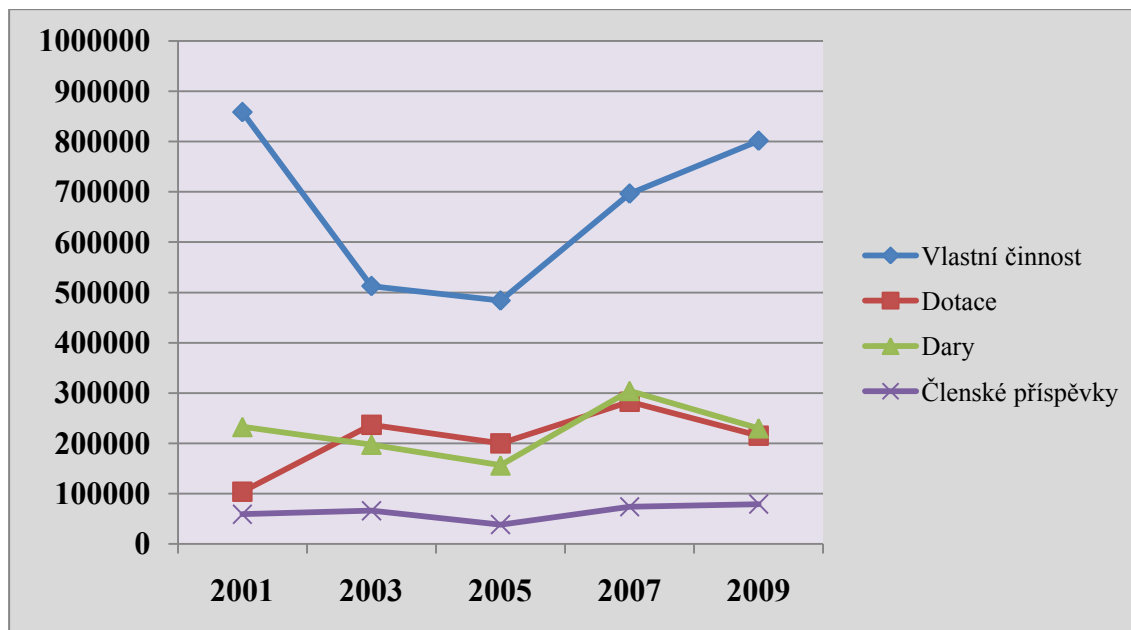

Na financování vybraného občanského sdružení se s největší částí podílí financování prostřednictvím vlastní činnosti, jak je vidět v grafu 4.1.

Zdroje v rámci darů a dotací jsou na tom přibližně stejně. Dotace jsou tvořeny jak finančními příspěvky z rozpočtu města či z rozpočtu kraje, tak i příspěvky poskytnuté Českým svazem tělesné výchovy, jak již bylo výše uvedeno.

Poslední částí jsou členské příspěvky, které jsou sice na jednu stranu procentuálně nejmenším podílem, ale na druhou stranu jsou pravidelné.

Graf 4.2 Vývoj financování občanského sdružení v letech 2001 – 2009

Z grafu 4.2 můžeme opět vyčíst, že pro činnost občanského sdružení Lyžařský klub Karviná hraje nejvýznamnější roli v oblasti financování vlastní činnost, kam spadají příjmy z provozu vleků, příjmy z prodeje permanentek, příjmy z pronájmů nebo reklam. Na modré křivce (vlastní činnost) je také zajímavý pokles v mezidobí let 2001 až 2005, zejména tedy v mezidobí 2001 až 2003. Vysvětlení takového poklesu je jednoduché. Hlavním důvodem této změny bylo počasí, jež v těchto letech nepřálo. Zimy byly teplé, byl postrádán sníh, a tudíž nemohl fungovat vlek, což znamenalo podstatné snížení finančních příspěvků pro klub.

4.2 Karviná 2000, obecně prospěšná společnost

4.2.1 Charakteristika vybrané obecně prospěšné společnosti

Vznik

Obecně prospěšná společnost Karviná 2000 byla založena dne 31. května 1999. Do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Ostravě, byla zapsána 12. června 1999, konkrétně do oddílu O, vložky 90. V minulosti společnost velice úzce spolupracovala s Nadačním fondem „Dítě a ovzduší“, Nadačním fondem Zdravé město a komisí Projektu Zdravé město a Místní Agendy 21. Tyto organizace však již v současnosti

neexistují. Organizace aktivně vyvíjí svou činnost ve spolupráci se školskými zařízeními (v rámci projektu zdravá mateřská škola a základní škola), Dětským domovem Srdce, odborem životního prostředí, pediatrie a alergologickou ambulancí, Kanceláří primátora, referátem tajemníka a vedením města, Slezskou univerzitou – OPF Karviná a mnoha dalšími organizacemi.

Činnost

OPS byla založena v rámci vykonávání obecně prospěšné činnosti, mezi které se řadí oblasti ekologie, zdravotnictví a sociální péče nebo kultury a sportu. Samozřejmě kromě již zmíněných oblastí svou činnost vyvíjí i při organizování seminářů a akcí podporujících propagaci obecně prospěšné společnosti nebo spolupracuje s ekologickými, zdravotnickými, sociálními, humanitárními či kulturními organizacemi.

- V rámci oblasti *ekologie* se společnost zaměřuje na realizaci mnoha ekologických projektů, tvorbu zdravého a estetického životního prostředí, pomoc při údržbě parků a veřejné zeleně atd.
- V oblasti *zdravotnictví a sociální péče* se OPS snaží zkvalitnit péči o nemocné a postižené děti i dospělé, zajišťuje finanční prostředky na organizace a zabezpečuje sociální rekondice vad zdravotně postižených, nakupuje rehabilitační pomůcky a zdravotní techniku pro zlepšení vybavení nemocnic a ordinace lékařů, pečuje o děti a dospělé trpící alergickými či astmatickými potížemi atd.
- V rámci kultury a sportu poskytuje OPS humanitární pomoc jako humanitární sbírky či pomoc při humanitárních akcích apod. Dále se zaměřuje na propagaci a podporu umělecké činnosti, vzdělávací, sportovní, kulturní a společenské aktivity atd.

Projekty

V současnosti se obecně prospěšná společnost Karviná 2000 věnuje realizaci následujících projektů:

1. *Ozdravné pobyty* – tento projekt je určen především dětem se zdravotními problémy, jako jsou alergická nebo astmatická onemocnění, sociálně slabších

rodin. Děti se účastní pobytů, jež jsou uskutečňovány v prostředí přispívajícím ke snížení zatížení organismu dětí.

2. *Naděje pro život* – tento projekt se zaměřuje na nákup a vybavení Nemocnice s poliklinikou v Karviné – Ráji, speciálně pro novorozenecké a dětské oddělení. Přístroje by měly lépe a hlavně včasné rozpoznat diagnózy nemocí (astma, alergie, onkologické či kardiologické nálezy apod.) u dětí, což může pomoci tomu, aby léčba proběhla efektivněji.
3. *Galerie Zdravého města Karviná* – Galerie Zdravého města Karviná byla založena Nadací Zdravého města Karviná v roce 1996. OPS tento projekt financuje od roku 2001. Cílem tohoto projektu je podpora umělců v našem kraji, získávání peněžních prostředků prostřednictvím dobrovolných darů návštěvníků nazvané jako „*My pomáháme kultuře, kultura pomáhá dětem*“.
4. Mezi další projekty patří krátkodobé, jednorázové projekty, a sice: *Škola bez bariér*, jež byl realizován v roce 2002, k vyřešení bezbariérového přístupu tělesně postižených dětí na ZŠ U Lesa v Karviné – Ráji, a to v celém areálu. Není však vyloučeno, že v budoucnu proběhne podobný projekt. Dalším, obdobným projektem je *Domeček bez bariér* – projekt velice podobný předcházejícímu, taktéž řadící se mezi ty krátkodobé. Tentokrát byl konstruován v roce 2003 proto, aby byl vyřešen bezbariérový přístup tělesně postižených dětí a mládeže v Ústavu sociální péče „Dům v aleji“ v Karviné – Ráji. Byl zde taktéž vyřešen přístup do všech místností, čímž je umožněn pohyb handicapovaných.

4.2.2 Financování obecně prospěšné společnosti

Hlavním posláním obecně prospěšné společnosti je financování programů v rámci ekologie, zdravotnictví a sociální péče, kultury a sportu a dalších činností pořádaných touto neziskovou organizací. NO má za úkol získávat peněžní prostředky od soukromých firem, ze státního rozpočtu či celonárodních programů. O tom, zda je financování připravovaných projektů účelné a úspěšné, svědčí zvláštní ocenění v rámci soutěže „Cena zdraví a bezpečného životního prostředí 1999“, jíž každým rokem pořádá Business Leaders Forum a České ekologické manažerské centrum.

Možnosti financování OPS

Karviná 2000, o. p. s. každoročně získává peněžní prostředky od několika dárců. Jak jsem se již zmínila, tak se žádná nezisková organizace nemůže spoléhat a být závislá pouze na jednom zdroji (viz. 3.1.1).

- **Dotace** – Obecně prospěšná společnost každým rokem zasílá žádost o příspěvek z rozpočtu statutárního města Karviná a žádost o příspěvek z fondu kultury města (od roku 2011 z fondu primátora města).

Další dotace získává obecně prospěšná společnost Karviná 2000 *z rozpočtu Moravskoslezského kraje* či *z ministerstva kultury*.

- **Nadace** – V současnosti společnost spolupracuje s několika nadacemi, které ji poskytují finanční zdroje pro vyvíjení své činnosti. Mezi tyto organizace se řadí Nadace LANDEK Ostrava, Nadace Ostravsko-karvinských dolů, Nadace Život umělce, Nadace Rozvoj kultury. OPS sepíše grantovou žádost, kterou odešle příslušné nadaci, u níž o grant žádá. Nadace tuto žádost přijme a postoupí grantové komisi, kterou tvoří členové správní rady a další osoby, jimž byl udělen souhlas ke členství v grantové komisi. Komise v čele s předsedou buďto žádost schválí nebo naopak. V případě schválení nadace informuje OPS o udělení nadačního příspěvku. Následuje sepsání smlouvy o nadačním příspěvku, jež musí splňovat určité náležitosti. Nadace, stejně jako i jiné finanční zdroje, může využití těchto prostředků obecně prospěšnou společností kontrolovat.

- **Přímí sponzoři** – OPS také oslovuje právnické osoby, fyzické osoby nebo jednotlivce s žádostí o finanční a věcné dary. S těmito jednotkami vyhotovují darovací smlouvy nebo smlouvy o reklamě, na základě kterých obecně prospěšná společnost propaguje dané firmy na svých akcích či propagačních letácích apod.

- **Vlastní činnost** – Mezi finanční zdroje získané vlastní činností společností se řadí například takové peněžní prostředky, které vzešly z prodeje věcných darů, mezi něž se řadí například obrazy či umělecká díla, která společnost v rámci svého projektu Galerie Zdravého města Karviná vystavuje, a sice v prostorách

Obchodně podnikatelské fakulty Slezské univerzity v Karviné. Nebo peněžní prostředky získané z dražby těchto darů. Jako příklad využití těchto peněžních prostředků lze uvést nákup přístroje OPTIKA, sloužícího pro diagnostiku poruch sluchu u dětí. Přístroj byl zakoupen pro oddělení ORL Nemocnice s poliklinikou v Karviné – Ráji v rámci projektu *Naděje pro život*. Na tuto skutečnost navázal v roce 2009 projekt *Druhá šance pro život*, jehož předpokládaný konec nastane ke konci roku 2011. Projekt je stanoven na cílovou částku 50 000,- Kč, za kterou OPS zakoupí pulzní oximetr pro plicní oddělení stejné nemocnice. Pro dosažení částky je na každé pořádané akci umístěna veřejná sbírka schválena krajským soudem, do níž mohou návštěvníci dobrovolně přispívat.

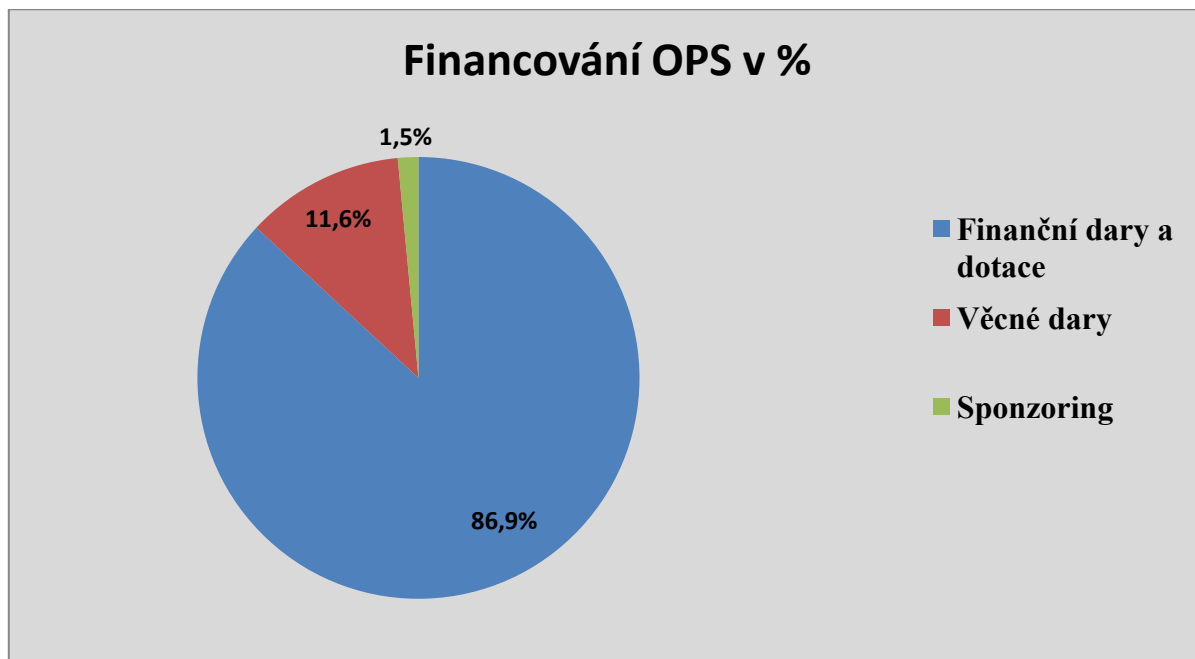
4.2.3 Analýza zdrojů financování vybrané obecně prospěšné společnosti v letech 2001 - 2009

Tab 4.2 Zdroje financování obecně prospěšné společnosti v letech 2001 - 2009

	2001	2003	2005	2007	2009	Σ
Finanční dary nad 5.000,- Kč a dotace	326.000,00	672.219,00	720.500,00	456.000,00	752.487,00	2.927.206,00
Věcné dary	57.956,40	150.700,00	98.700,00	52.850,00	31.000,00	391.206,40
Sponzoring	-	20.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	50.000,00
Σ	383.956,40	842.919,00	829.200,00	518.850,00	793.487,00	3.368.412,40
Zdroj:	Výroční zprávy obecně prospěšné společnosti z let 2001, 2003, 2005, 2007, 2009.					

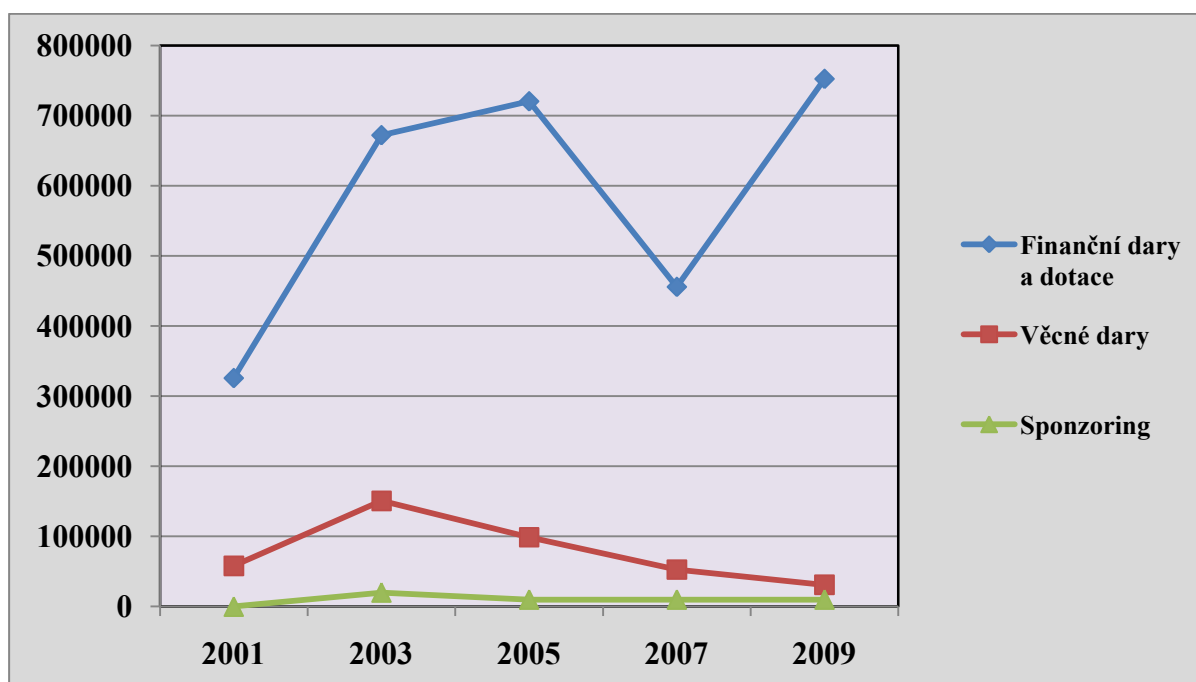
Obecně prospěšná společnost získává nejvyšší částky ve formě finančních darů, jak můžeme vidět v tabulce 4.2. Tyto dary zahrnují jednak částky přesahující výši 5.000 Kč a jednak dotace poskytnuté městem Karviná či dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje nebo ministerstva kultury. Finanční dary dále zahrnují příspěvky individuálních dárců nebo fyzických či právnických osob.

Graf 4.3 Procentuální vyjádření financování obecně prospěšné společnosti

I z grafu 4.3 můžeme vyjít z toho, že finanční dary a dotace hrají pro obecně prospěšnou společnost zásadní roli. Bez nich by se totiž činnost OPS obešla jen velmi těžce, jestli vůbec.

Graf 4.4 Vývoj financování obecně prospěšné společnosti v letech 2001 - 2009

Graf 4.4 znázorňuje, jak se jednotlivé zdroje financování v daných letech vyvíjely. Opět je zřetelné, že nejdůležitějším zdrojem financování obecně prospěšné společnosti jsou finanční dary a dotace (modrá křivka). Karviná 2000, o. p. s. vznikla v roce 1999, od kterého začaly tyto dary a dotace stoupat. Avšak v mezidobí let 2005 – 2007 došlo k poklesu. Podstatným rozdílem mezi roky 2005 a 2007 je počet dárců. Také výše dotace statutárního města Karviná se výrazně lišila. V roce 2005 město poskytlo dotaci na uspořádání ozdravných pobytů v částce 250.000 Kč a v roce 2007 poskytlo dotaci na nákup videa EEG⁷ v částce 137.000 Kč. Od roku 2007 začala tato křivka opět stoupat. V roce 2009 podpořilo totiž město Karviná činnost obecně prospěšné společnosti, a to částkou 469.080 Kč. Výše udělených dotací se vždy odvíjí od žádosti, kterou společnost každoročně městu zasílá. Uvádí zde také důvody, jak bude s udělenými dotacemi naloženo (od nákupu majetku až po podporu činnosti).

⁷ EEG = Elektroencefalogram je záznam časové změny elektrického potenciálu způsobeného mozkovou aktivitou

4.3 Srovnání občanského sdružení a obecně prospěšné společnosti z hlediska zdrojů financování

V této podkapitole dojde ke srovnání zdrojů financování u konkrétních neziskových subjektů – Lyžařský klub Karviná, občanské sdružení a Karviná 2000, obecně prospěšná společnost.

Tab. 4.3 Přehled zdrojů z pohledu jejich důležitosti pro danou neziskovou organizaci

	Občanské sdružení	Obecně prospěšná společnost
1.	Vlastní činnost	Finanční dary
2.	Dotace	Dotace
3.	Finanční dary	Věcné dary
4.	Členské příspěvky	Sponzoring
5.		Vlastní činnost

1. **Vlastní činnost** – Pro občanské sdružení představuje financování prostřednictvím vlastní činnosti hlavní zdroj. Obrovský příliv těchto peněžních prostředků získává, jak už bylo zmíněno, z příjmů z provozu lyžařského areálu, prodeje permanentek, reklam a pronájmu prostor, kde si nájemci vybudovali bufety, půjčovny lyžařského či snowboardového vybavení atd.

Naproti tomu obecně prospěšná společnost získává finanční zdroje taktéž vlastní činností, ale na tuto alternativu nelze spoléhat. Nikdy si nemůže být jistá, že lidé přispějí, nebo si dokonce koupí či vydraží například nějaký umělecký předmět, jenž byl společnosti darován za tímto účelem. Proto není vlastní činnost považována u této OPS za hlavní zdroj financování.

2. **Finanční dary a dotace** – U občanského sdružení lze finanční dary a dotace rozlišovat, jelikož příspěvky se pohybují ve vysokých hodnotách. Finanční prostředky získává z rozpočtu města, kraje nebo českého svazu tělesné výchovy.

Naproti tomu u obecně prospěšné společnosti jsou finanční dary a dotace uvedené jako jeden zdroj, ostatně takto je uvádí i sama obecně prospěšná společnost ve svém výkazu zisku a ztrát. Do této skupiny společnost zařazuje finanční příspěvky

z rozpočtu města Karviná, příspěvky fyzických nebo právnických osob, sbírky či granty udělené nadacemi.

3. **Členské příspěvky** – Tento druh financování neziskových organizací lze zaznamenat pouze u organizací založených na členském principu jako je občanského sdružení (viz. 3.1.3).

Nelze tedy vybírat jakékoliv poplatky za členství v obecně prospěšné společnosti.

4. **Věcné dary** – Lyžařský klub získal v minulosti dlouhodobý hmotný majetek pouze v podobě bezúplatného převodu horské chaty. Žádný další věcný dar evidován nebyl. Naopak obecně prospěšná společnost Karviná 2000 věcné dary získává každoročně, ať už jsou to umělecká díla, doprava majetku nebo například dlouhodobý drobný majetek v podobě upomínkových předmětů apod. Tyto dary pak nabízí k prodeji, čímž získává finanční prostředky. Jedná se pak o příjmy dosažené vlastní činností.

5. **Sponzoring** – U OPS představuje sponzoring získání finančních prostředků výměnou za propagaci jednotek, jež tyto finance společnosti poskytly. OPS pak tyto subjekty formou rozdávání letáků, vystavení reklamních tabulí apod. propaguje na svých akcích, jako jsou např. výstavy pořádané Galeríí Zdravého města Karviná nebo na akcích v rámci svých projektů.

Pro občanské sdružení představuje sponzoring součást samofinancování, tedy financování na základě vlastní činnosti. Smlouvy o reklamě totiž zajistí klubu přísun peněžních prostředků a ten jim na oplátku dělá reklamu ve svém lyžařském areálu (billboardy atd.).

Společné zdroje financování

Které zdroje financování mají Lyžařský klub Karviná, občanské sdružení a Karviná 2000, obecně prospěšná společnost znázorňuje následující tabulka.

Tab. 4.4 Stručný přehled hlavních zdrojů financování neziskových organizací

	Lyžařský klub Karviná, o.s.	Karviná 2000, o.p.s.
Fundraising	X	X
Samofinancování	X	
Členské příspěvky	X	
Individuální dárcovství		X
Dotace	X	X

Z této tabulky vyplývá, že zdroje financování, které jsou pro občanské sdružení a obecně prospěšnou společnost, společné, představuje především **fundraising a dotace**.

V případě fundraisingu je rozdíl akorát v tom, že u občanského sdružení hraje dominantní roli *samofinancování*, kdežto v rámci obecně prospěšné společnosti toto zastoupení zastává *individuální dárcovství*, kde se řadí veškeré finanční příspěvky poskytnuté společnosti, ať už jsou od fyzických či právnických osob nebo z rozpočtu města Karviná.

Můžeme ještě zmínit to, že u občanských sdružení jsou členské příspěvky jistou finanční injekcí, ale v poměru se samofinancováním na ně nelze spoléhat, jelikož nedosahují takové výše jako již zmíněné samofinancování.

5. Závěr

Tématem této diplomové práce bylo financování neziskových organizací se zaměřením na občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti. Po celou dobu psaní jsem vycházela z odborné literatury a zákonů, jež byly nezbytné zejména pro druhou kapitolu.

Druhá kapitola je věnována právní úpravě vybraných neziskových organizací, a sice těch, jež spadají pod vyhlášku č. 504/2002 Sb., pod níž se řadí právě i občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti. Ty jsou zde na rozdíl od ostatních charakterizovány v širším pojetí.

Třetí kapitola je zaměřena na financování neziskových organizací, respektive jsou zde definovány jednotlivé možnosti, jako například fundraising, samofinancování, granty a dotace poskytované Českou republikou i Evropskou unií atd.

Čtvrtá kapitola je soustředěna na financování konkrétních neziskových organizací, které jsem si pro tuto práci zvolila. Jedná se o tyto jednotky: Lyžařský klub Karviná, občanské sdružení a Karviná 2000, obecně prospěšná společnost. Je zde třeba zmínit informace, že Karviná 2000 je skutečnou organizací, naopak u Lyžařského klubu jsem na přání daného sdružení pozměnila název a upravila číselné údaje, ne však nějak zásadně.

V poslední zmiňované části jsem došla k závěru, že společný zdroj financování pro obě neziskové organizace představují fundraising a dotace. Pro občanské sdružení je ale zásadní financování prostřednictvím vlastní činnosti, tedy samofinancování a pro obecně prospěšnou společnost jsou to finanční dary, čili možnost individuálního dárcovství. Dalším rozdílem jsou členské příspěvky, které obecně prospěšná společnost nevybírá vůbec. Tímto lze cíl diplomové práce považovat za splněný.

Možnosti, jak získávají konkrétní neziskové organizace zdroje financování pro svou činnost, je tedy několik. Samofinancování, členské příspěvky, finanční dary, dotace a mnoho jiných. Další možností, jak by tyto subjekty mohly v budoucnu získávat nové finanční zdroje například v podobě dotací, je čerpání fondů Evropské unie. Tato záležitost není však zcela jednoduchá. Žádosti o granty každoročně zasílá mnoho subjektů, ale ne všem je možné vyhovět. Občanské sdružení nebo obecně prospěšná společnost by ve své žádosti musely

uvést projekt, na který by měly být uděleny finanční příspěvky a který by obstál v široké konkurenci podobných projektů.

Dalším způsobem, jak získat více zdrojů financování, je propagace. Ať už by to byla propagace na internetových stránkách, v novinách či časopisech, tisk letáků nebo třeba i reklama v regionální televizi.

Seznam použité literatury

a) Knihy, příspěvky ve sborníku

- BORLOVÁ, I.; KOČÍ, P. a kol. *Nevýdělečné organizace 2010*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 294 s. ISBN 978-80-7357-532-8.
- BOUKAL, P.; VÁVROVÁ, H. a kol. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. dotisk 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 110 s. ISBN 978-80-245-1293-8.
- DVOŘÁK, T. *Obecně prospěšná společnost*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 80 s. ISBN 978-80-7357-450-5.
- FRIČ, P.; GOULLI, R. *Neziskový sektor v České republice*. Praha: Eurolex Bohemia, s.r.o., 2001. 203 s. ISBN 80-86432-04-1.
- ŠEDIVÝ, M.; MEDLÍKOVÁ, O. *Úspěšná nezisková organizace*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2009. 160 s. ISBN 978-80-247-2707-3.
- RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik – účetnictví – daně*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2006. 231 s. ISBN 80-7263-343-0.
- URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ, Š. *Účetnictví nevýdělečných organizací A*. 2. rozšířené a aktualizované vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – technická univerzita, 2008. 232 s. ISBN 978-80-248-1801-6.
- VILAMOVÁ, Š. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.

b) Právní předpisy

- Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, jejichž hlavní činností není podnikání
- Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

c) Tištěná periodika

- Výroční zprávy obecně prospěšné společnosti Karviná 2000 z let 2001, 2003, 2005, 2007 a 2009.
- Výkazy zisků a ztrát občanského sdružení Lyžařský klub Karviná z let 2001, 2003, 2005, 2007 a 2009.

d) Internetové zdroje

- <http://www.nadace-landek.cz/prihlaskadovyberovehorizeni.htm>

Seznam zkratek

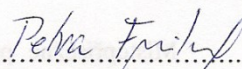
- apod.	a podobně
- atd.	a tak dále
- CF	Cash flow
- ČR	Česká republika
- ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
- DR	dozorčí rada
- EU	Evropská unie
- FO	fyzická osoba
- IČ	identifikační číslo zřizovatele
- N	nadace
- Ná	náklady
- např.	například
- NF	nadační fond
- NO	neziskové organizace
- NNO	nestátní neziskové organizace
- OPS	obecně prospěšná společnost
- OS	občanské sdružení
- OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
- PO	právnícká osoba
- SR	správní rada
- SVJ	společenství vlastníků jednotek
- tzn.	to znamená
- VVŠ	veřejné vysoké školy
- ZŠ	základní škola

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. 4. 2011

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:
Březová – 617
734 01 KARVINÁ - RÁJ

Seznam příloh

- 1. Výroční zpráva obecně prospěšné společnosti Karviná 2000 za rok 2009**
- 2. Přihláška do výběrového řízení – Nadace Landek Ostrava**

Obecně prospěšná společnost

slovo úvodem	. . . . .	2
o společnosti	. . . . .	3
z historie společnosti	. . . . .	4
organizační struktura	. . . . .	5
činnost společnosti	. . . . .	6
projekty společnosti	. . . . .	7
přehled aktivit za rok 2009	. . . . .	9
propagace a public relations	. . . . .	11
udělené příspěvky	. . . . .	12
poděkování dárcům	. . . . .	13
finanční zpráva		
rozvaha	. . . . .	14
výkaz zisku a ztrát	. . . . .	15
zpráva dozorčí rady	. . . . .	17

slovo úvodem

Obecně prospěšná společnost Karviná 2000 má za sebou další rok své existence. A nutno říci, že úspěšný. Byla realizátorem mnoha jak pravidelných, tak i mimořádných projektů a akcí. Mezi nejúspěšnější akce v roce 2009 patřila výstava českého sochaře Olbrama Zoubka. V roce 2009 Karviná 2000, o.p.s. úspěšně rozjela další pokračování projektu „My pomáháme kultuře – kultura pomáhá nám“, tentokrát ve spolupráci s plicním oddělením Nemocnice s poliklinikou v Karviné – Ráji, a to pod názvem „Druhá šance pro život“ (viz. Projekty společnosti str.7).

V rámci našich činností zaměřených především na oblasti ekologie, zdravotnictví, sociální péče, kultury a sportu spolupracujeme s Nadačním fondem Zdravé město a Komisí Projektu Zdravé město a místní Agendy 21 (dříve Radou zdraví Města Karviné).

Naše činnost by nebyla možná bez týmu obětavých a fundovaných lidí, kteří ve svém volném čase pracují v orgánech společnosti, bez zázemí, které nám poskytuje Magistrát města Karviné prostřednictvím Kanceláře Zdravého města Karviná, a bez neúnavné práce dobrovolníků organizace.

Touto cestou chceme poděkovat všem našim sponzorům, organizacím i jednotlivcům, kteří podpořili naši činnost finančními či věcnými dary, nebo svými službami. A to především statutárnímu městu Karviná za jeho podporu po celý rok. Bez této podpory by nebylo možné zorganizovat např. výstavu významného českého sochaře Olbrama Zoubka, kdy jen samotný převoz soch z Prahy do Karviné byl vyčíslen na cca 83.000,- Kč. Této spolupráce si velice ceníme a věříme, že na ni budeme moci navázat také v letech dalších.

Mgr. Šárka Králová
předsedkyně správní rady

o společnosti

Obecně prospěšná společnost Karviná 2000 je zřízena za účelem zajišťování služeb v oblastech:

1. Ekologie

- tvorba zdravého a estetického životního prostředí
- realizace ekologických projektů

2. Zdravotnictví a sociální péče

- zkvalitnění péče o nemocné a postižené děti a dospělé
- nákup rehabilitačních pomůcek a zdravotní techniky na zlepšení vybavení nemocnic, stacionářů, mateřských škol a Centra rané péče
- péče o děti a dospělé s alergickým a astmatickým onemocněním
- osvětová činnost pro podporu zdravého způsobu života

3. Kultura a sport

- ochrana a rozvoj kulturního a historického dědictví
- propagace a podpora umělecké činnosti, kulturních, vzdělávacích, sportovních a společenských aktivit

4. Ostatní

- realizace projektů ve spolupráci s Nadačním fondem Zdravé město, Klubem diabetiků, základními, středními a mateřskými školami na území města Karviné
- spolupráce s ekologickými, zdravotnickými, kulturními, sociálními a humanitárními organizacemi
- organizování seminářů a akcí propagujících neziskový sektor
- humanitární pomoc
- pořádání humanitárních sbírek
- pomoc při zajišťování humanitárních akcí

Karviná 2000, o.p.s. aktivně spolupracuje s Komisí projektu Zdravé město a Místní Agendy 21, Nadačním fondem Zdravé město, se školskými zařízeními (v rámci projektu zdravá MŠ a ZŠ), Dětským domovem Srdce, pediatrie a alergologickou ambulancí, odborem životního prostředí, Kanceláří primátora, referátem tajemníka a vedením města, Slezskou univerzitou - OPF Karviná a mnoha dalšími organizacemi.

z historie společnosti

Obecně prospěšná společnost Karviná 2000 je od roku 1999 členem ICN Praha (Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací). Společnost byla založena zakládací smlouvou ze dne 31. 5. 1999 a od 12. 6. 1999 je zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Ostravě - oddíl O, vložka 90. Organizační schéma obecně prospěšné společnosti je uvedeno na str. 5.

organizační struktura

Správní rada

předseda	Ing. Vlasta Svačinová (do 18.3.2009) Mgr. Šárka Králová (od 19.3.2009)
místopředsedové	Ing. Petra Lebiecziková Ing. Ingrid Szczypková (do 18.11.2009) Jaroslava Feberová
členové	Jana Pučková (od 19.11.2009) Ing. Irena Hanselová MUDr. Kristina Jonsztová Mgr. Marta Koplová Mgr. Petr Petřek Václav Bílka

Dozorčí rada

předseda	Marek Vidlička
členové	Vanda Kunčická (do 18.11.2009) Jana Davidová (od 19.11.2009) Iva Lexová

V roce 2009 zasedala správní rada obecně prospěšné společnosti celkem devětkrát.

Zaměstnanci:
Vítězslav Růžička - ředitel
Jana Kubinová - sekretářka

činnost společnosti

Naše společnost byla zřízena jako nezisková organizace za účelem získávání peněžních prostředků od soukromých firem, ze státního rozpočtu a celonárodních programů pro realizaci programů v rámci ekologie, zdravotnictví, sociální péče, kultury a sportu a jiných programů pořádaných v rámci obecně prospěšné společnosti.

V roce 2009 jsme pokračovali v realizaci různých projektů ve výše uvedených oblastech (např. projekty Naděje pro život, Galerie Zdravého města apod.). Dokladem o účelnosti a úspěšnosti projektů, které připravujeme, je zvláštní ocenění v rámci soutěže „Cena zdraví a bezpečného životního prostředí 1999“, kterou každoročně vyhlašuje Business Leaders Forum a České ekologické manažerské centrum.

projekty společnosti

Naděje pro život – tento dlouhodobý projekt, jehož je naše společnost spolurealizátorem, je zaměřen na nákup a vybavení oddělení nejmodernější lékařskou technikou pro diagnostiku. Za výtěžek této veřejné sbírky byl zakoupen v roce 2008 diagnostický přístroj monitorování mozku EEG video v ceně 52.047,50 Kč pro neurologické oddělení Hornické nemocnice v Karviné. Odborným garantem byla primářka MUDr. Kristina Jonsztová.

Druhá šance pro život – jde o projekt, který navazuje na tradici pořádání veřejných sbírek Obecně prospěšné společnosti Karviná 2000. Tento dlouhodobý projekt, který bude trvat od 18.1.2009 do 15.1.2011, má za cíl nastrádat finanční prostředky na zakoupení diagnostických přístrojů v hodnotě 50.000,- Kč pro TRN oddělení Nemocnice s poliklinikou v Karviné – Ráji. Odborným garantem projektu je primář MUDr. Jan Payma.

Nemocnice jako v pohádce – projekt je zaměřen na zlepšení estetiky prostředí nemocnice, tj. lepší pocit dětských pacientů při pobytu v nemocničním prostředí. Cílem je vybavit dětské oddělení barevným nábytkem, povlečením a prostředí celého oddělení vyzdobit pohádkovými motivy. V roce 2009 nebyl tento projekt nijak rozvíjen, jelikož jsme se intenzivněji zaměřili na realizaci projektů ostatních.

Turnaj ve florbalu – Obecně prospěšná společnost Karviná 2000 je realizátorem a organizátorem turnaje ve florbalu Florbal Cup Karviná pro děti ze základních škol. Hlavním cílem projektu je docílit pozitivní změny stylu a efektivity využití volného času dětí. Pro příští ročníky má společnost v plánu se zaměřit právě na tuto akci v rámci spolupráce s karvinskými školami.

Projekt „Pomáhejte s námi, pomáháme dětem“ – ve spolupráci se společností TESCO STORES Česká republika Obecně prospěšná společnost Karviná 2000 každoročně pořádá Vánoční charitativní sbírku „Pomáhejte s námi, pomáháme dětem“ – v roce 2009 nebyl projekt organizován z důvodu nezájmu organizace TESCO STORES o dalším pokračování. Společnost TESCO STORES pro podobné projekty zřídil Nadaci Tesco, která bude přijímat žádosti o poskytování grantů. Karviná 2000, o.p.s. má v plánu se na Nadaci Tesco obrátit s žádostí o grant na projekt.

Galerie Zdravého města Karviná – v roce 1996 založila Nadace Zdravé město Karviná Galerii Zdravého města Karviná jako první a do dnešního dne jedinou galerii v rámci Národní sítě Zdravých měst ČR. Od roku 2001 tuto galerii provozně i finančně zabezpečuje Obecně prospěšná

společnost Karviná 2000. Prvotním cílem galerie, která je založena na neprofesionálním základě, byla podpora kultury a rozšíření nabídky kulturních akcí pro občany města. Snažíme se oslovit co největší okruh umělců především z našeho regionu. Dáváme možnost prezentace mladým nebo začínajícím umělcům. Snažíme se o co největší zapojení občanů do kulturního života našeho města. Jedním z cílů je také získávání peněz formou dobrovolných darů návštěvníků, na realizaci projektu *„My pomáháme kultuře, kultura pomáhá dětem“*. V rámci veřejných sbírek získává Obecně prospěšná společnost také peněžní prostředky, které jsou využívány mimo jiné pro plnění projektu *„Druhá šance pro život“*. Cílem realizace projektu Galerie Zdravého města je kulturní osvěta a racionální využití volného času.

V roce 2009 se v galerii uskutečnilo sedm výstav (viz. přehled aktivit).

Informační centrum Zdravého města – cílem projektu je informovat občany města o kulturních, sportovních, humanitárních a ekologických činnostech a akcích konaných na území města Karviné pořádaných nejen Obecně prospěšnou společností Karviná 2000.

přehled aktivit za rok 2009

leden

- Galerie Zdravého Města – 1. výstava – Model Hobby – výstava plastikových modelů (15. 1. - 27. 2. 2009)
- vyhodnocení vánoční charitativní sbírky „Pomáhejte s námi, pomáháme dětem“
- Realizace projektu „Druhá šance pro život“
- zajišťování sponzorských darů
- zasedání správní rady (22.1.)

únor

- Inventura majetku
- zasedání správní rady (19.2.)

březen

- Realizace projektu „Druhá šance pro život“
- Galerie Zdravého města – 2. výstava – Alena Kramárová a Alena Tarackezyová – Za hranice reality (12. 3. – 17. 4. 2009)
- zasedání správní rady (19.3.)

duben

- 5. ročník turnaje ve florbalu (4.4.2009)
- Galerie Zdravého Města – 3. výstava – Zdeněk Stuchlík - „Noc malých dravců“ (23. 4. – 22. 5. 2009)
- Realizace projektu „Druhá šance pro život“
- zasedání správní rady (16.4.)

květen

- zpracování výroční zprávy za rok 2008
- zasedání správní rady (21.5.)

červen

- Galerie Zdravého Města – 4. výstava – Barevný je život v Karviné – dětské práce (4.6. – 26.6.)
- Realizace projektu „Druhá šance pro život“
- zasedání správní rady (25.6.)

červenec

- zajišťování sponzorských darů
- Městský běh Karvinou 2009 – spoluorganizátor závodu (11. 7. 2009)

srpen

- zajišťování sponzorských darů

září

- Galerie Zdravého Města – 5. výstava – Wladyslaw Čmiel – celoživotní tvorba (3. 9. – 2. 10. 2009)
- Realizace projektu „ Druhá šance pro život“
- zasedání správní rady (24.9.)

říjen

- Příprava a schválení 15. ročníku projektu Galerie ZM
- Galerie Zdravého Města – 6. výstava – START – mezinárodní výstava mladých umělců: Zuzana Balická, Josef Maslik, Petr Vašek (8. 10. – 13. 11. 2009)
- Realizace projektu „ Druhá šance pro život“
- zasedání správní rady (22.10.)

listopad

- Galerie Zdravého Města – 7. výstava – Olbram Zoubek (19. 11. 2009 – 29.1.2010)
- Realizace projektu „ Druhá šance pro život“

prosinec

- vyhodnocení činnosti společnosti za rok 2009
- Realizace projektu „ Druhá šance pro život“
- zasedání správní rady (3.12.)

propagace a public relations

Informace o činnosti, aktivitách i aktuálním dění v Obecně prospěšné společnosti Karviná 2000 jsou pravidelně uveřejňovány v člancích regionálního (KARVINSKÝ DENÍK, MORAVSKOSLEZSKÝ DENÍK, HORNÍK, GLOS LUDU, KARVINSKÝ ZPRAVODAJ, TÝDENÍK SEDMIČKA) i v regionálních přílohách celostátního (MF DNES, PRÁVO) tisku. Činnost i dílčí aktivity jsou prezentovány také v regionálním vysílání TV POLAR a samozřejmě také na rozhlasových stanicích (HELAX, ORION, ČAS, KISS MORAVA atd.).

Je provozováno také informační centrum Zdravého města, kde občany města informujeme o kulturních, sportovních, humanitárních a ekologických činnostech a akcích konaných na území města Karviné pořádaných nejen Obecně prospěšnou společností Karviná 2000.

Kompletní informace o obecně prospěšné společnosti a jejich aktivitách je veřejnosti zpřístupněno na internetových stránkách

http://www.zdravemesto-karvina.ic.cz/OPS_info.htm

www.galeriezm.cz

udělené příspěvky

VĚCNÉ

organizace/FO

předmět

hodnota

MŠ Klíček

TV Panasonic
Koberec a jeho pokládka

15.390,-
22.626,-

poděkování dárcům

Obecně prospěšná společnost Karviná 2000 děkuje touto cestou za významnou podporu těmto sponzorům a dárcům:

FINANČNÍ (příspěvky nad 2.000,- Kč)

dárce	účel příspěvku	částka
Statutární město Karviná	Podpora činnosti	469.080,- Kč
Fond kultury	Galerie Zdravého města	20.000,- Kč
Fond volného času dětí	Florbal Cup	2.000,- Kč
Nadace Landek Ostrava	Galerie Zdravého města	60.000,- Kč
PURUPLAST	Sběr PET víček	34.150,- Kč
Dalkia ČR, a.s. Ostrava	Galerie Zdravého města	10.000,- Kč
KATIM, s.r.o.	Galerie Zdravého města	3.000,- Kč
OKD	Podpora činnosti	18.000,- Kč
Nadační fond Zdravé město	Podpora činnosti	36.500,- Kč
Nadační fond „Dítě a ovzduší“	podpora činnosti	17.420,- Kč
TESCO Stores, a.s.	podpora činnosti	33.837,- Kč
KUMAN s.r.o.	Galerie Zdravého města	15.000,- Kč
SSKA a.s.	Galerie Zdravého města	15.000,- Kč
Stanislav Lupienksi	Galerie Zdravého města	10.000,- Kč
WM Communication	Podpora činnosti	4.198,- Kč
Olbram Zoubek	Podpora činnosti	13.500,- Kč

VĚCNÉ (příspěvky nad 2.000,- Kč)

dárce	předmět	hodnota
Karel Mareš	Betlém	8.000,- Kč
Stanislav Agner	Betlém	8.000,- Kč
Radim Koziorek	Florbal Cup 2009	9.000,- Kč
Alena Kramárová	3ks obrazů	6.000,- Kč

SMLOUVY O REKLAMĚ

organizace	propagace	částka
Revírní bratrská pokladna	v Galerii Zdravého města, při akcích	10.000,- Kč

FINANČNÍ ZPRÁVA

rozvaha

AKTIVA	částka	PASIVA	částka
Umělecká díla, předměty a sbírky	400.100	Vlastní jmění	435.291
		Dohadné účty pasivní	11.996
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	216.560	Fondy	39.460
		Neuhrazená ztráta za rok 2008	- 46.469
Oprávký k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	- 216.560	Účet výsledku hospodaření za rok 2009	131.437
Materiál na skladě	667	Zaměstnanci	28.020
Poskytnuté provozní zálohy	11.984	Dodavatelé	4.810
Pokladna	434	Závazky k institucím sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	5.144
Účty v bankách	200.128	Ostatní přímé daně	3.624
Celková částka	613.313	Celková částka	613.313

výkaz zisku a zrát

Náklady

<i>Spotřebované nákupy</i>	19.515
Spotřeba materiálu	19.515
kancelářský materiál, spotřební materiál atp.	19.515
<i>Služby</i>	177.067
Ostatní služby	177.067
Nájem, instalace výstav, fotodokumentace, atp.	165.083
energie	11.984
<i>Osobní náklady</i>	379.657
Mzdové náklady	321.350
zaměstnanci, DPP a DPČ	321.350
Zákonné sociální pojištění	58.307
zákonné zdravotní a sociální pojištění organizace	58.307
<i>Ostatní náklady</i>	43.258
Dary	38.349
dary poskytnuté věcné	38.349
<i>Jiné ostatní náklady</i>	4.909
poplatky BÚ, pojistné, penále	4.909
Náklady celkem	619.497

Výnosy

Tržby za vlastní výkony a za zboží	10.460
Tržby z prodeje služeb	10.460
<i>reklama, výstavy GZM, sběr</i>	<i>10.460</i>
Ostatní výnosy	1.024
Úroky	1.024
<i>úroky z účtu</i>	<i>1.024</i>
Přijaté příspěvky	739.450
Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	471.080
<i>MmK – podpora činnosti</i>	<i>471.080</i>
Přijaté příspěvky	268.370
<i>Nadace Landek – Galerie ZM;</i>	<i>60.000</i>
<i>Fond kultury – Galerie ZM</i>	<i>20.000</i>
<i>další finanční a věcné dary od organizací a fyzických osob</i>	<i>183.204</i>
<i>sbírka Galerie ZM</i>	<i>5.166</i>
Výnosy celkem	750.934

Výsledek hospodaření **131.437**

Pozn.:

V roce 2009 došlo ke změně zaměstnaneckých poměrů uvnitř společnosti a převedení zpracovávání účetnictví na externí pracovníky, což mělo za následek snížení nákladů.

Zpráva z kontroly dozorčí rady Obecně prospěšné společnosti Karviná 2000 za rok 2009

Dozorčí rada **Karviná 2000, o. p. s.** pracovala po celý rok 2009 ve složení Bc. Marek Vidlička, Bc. Jana Davidová a Iva Lexová.

Dozorčí rada se scházela v průběhu roku dle potřeby. V průběhu těchto zasedání dozorčí rada vykonávala kontrolní činnost. Kontrolní činnost byla zaměřena především na správnost vedení účetnictví společnosti.

Dozorčí rada byla seznámena s účetní závěrkou společnosti **Karviná 2000, o. p. s.** Tuto závěrku přezkoumala, provedla kontrolu konečných zůstatků dle výpisů z bankovních účtů se stavem v účetních knihách, nechala si předložit inventurní zápisy fyzických inventur, které odsouhlasila se stavem majetku uvedeným v účetnictví. Zároveň provedla kontrolu dokladových inventur.

Dozorčí rada konstatuje, že na základě předložených podkladů je účetnictví společnosti **Karviná 2000, o. p. s.** vedeno v souladu s platnými předpisy a řádná účetní závěrka k 31. 12. 2009 je sestavena dle platných předpisů.

V Karvině dne 24. 5. 2010

Bc. Marek Vidlička

Bc. Jana Davidová

Iva Lexová

Zpracovali: Vítězslav Růžička, Anna Siederová

Výroční zpráva byla schválena správní radou
Obecně prospěšné společnosti Karviná 2000 dne 8. června 2010.

Předkládají:

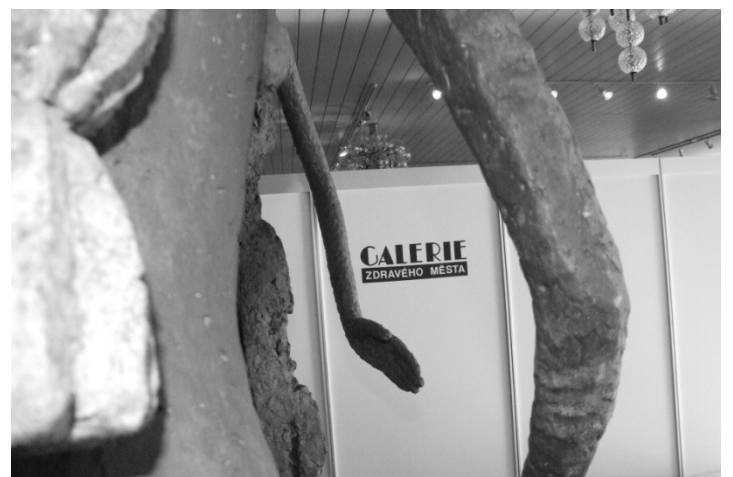

Mgr. Šárka Králová
předsedkyně správní rady

Ing. Petra Lebiecziková
místopředsedkyně správní rady

Jaroslava Feberová
místopředsedkyně správní rady

Vítězslav Růžička
ředitel

PŘIHLÁŠKA DO VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

Výběrové řízení:	Tématický okruh:	Došlo dne:	Ev.čís:.
------------------	------------------	------------	----------

Nadace LANDEK Ostrava

Prokešovo nám. 6, 728 30 OSTRAVA – Moravská Ostrava

e-mail: nadace.landek@okd.cz

P ř i h l á š k a

do výběrového řízení pro udělení nadačního příspěvku

Tematický okruh:

1. Ž A D A T E L

Název organizace:

Adresa organizace/žadatele:

Telefon/fax:

E-mail:

IČ (RČ):

DIČ:

Bankovní spojení :

Název peněžního ústavu:

Číslo účtu:

Právní forma žadatele :

Registrace :

Statutární orgán:

Funkcionáři oprávněni jednat jménem organizace:

Jméno osoby odpovědné za projekt :

Adresa:

Telefon:

E-mail:

---

⁸ <http://www.nadace-landek.cz/prihlaskadovyberovehorizeni.htm>

Stručná charakteristika činnosti organizace/žadatele*:

2. P R O J E K T

Název:

Stručná charakteristika projektu*:

Termín zahájení a ukončení projektu:

Místo realizace projektu:

Celkové náklady na projekt:

Požadovaná výše nadačního příspěvku:

Žadatel se uchází o příspěvek na projekt u jiných vypisovatelů – název a adresa:

3. POŽADOVANÉ P Ř Í L O H Y

Výpis z obchodního rejstříku

Kopie registrace

Statut nebo stanovy

Přidělení IČ, DIČ

Výroční zpráva za uplynulý rok

Rozhodnutí valné hromady, jmenovací dekret, zmocnění

Projekt

Rozpočet

Jiné

Prohlašujeme, že uvedené údaje jsou úplné a pravdivé.

V ..... dne.....

Razítko a podpis

*Poznámka: V případě nedostatku místa rozveďte jednotlivé položky v samostatné příloze.

4. POLOŽKOVÝ R O Z P O Č E T (v Kč)

Druh nákladů	Celkem	Požadovaný nadační příspěvek	Jiné příspěvky	Vlastní prostředky
<i>I. Osobní náklady</i>				
<i>II. Materiálové náklady</i>				
<i>III. Služby</i>				
<i>IV. Jiné náklady</i>				
C e l k e m				
Podíl nákladů v procentech				

Zpracoval:

Datum: .....

Razítko a podpis: